

TEVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (2258) 1993 BIRŽELIS-JUNE 8

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Užmiršti ar neužmiršti?

Lietuvai pradėjus įtvirtinti atgautą nepriklausomybę, ypač po visų referendumų ir rinkimų, pasigirdo balsų, siūlančių užmiršti okupacijų padarytas nuoskaudas ir pradėti naują tautos gyvenimo laikotarpį be dar vis persekiojančių netolimos praeities šešėlių. Lietuva — tarsi naujai gimęs kūdikis, kuriuo ir tereikėtų rūpintis.

VARGU ar užuomaršomis tapusios auklės bus geros, nebenorėdamos prisiminti, kas buvo vakar. Tai tik savęs apgaudinėjimas, nes nėra įmanoma užmiršti, nėra ir jokio reikalo. Siūlymas užmiršti gali būti naudingas tik tiems, kurie jaučiasi praeityje nusikalte ar nusikaltimus toleravę po to, kai Sovietų Sąjunga atsistoję karo laimėtojų pusėje su trimituojančia propaganda, kad Raudonoji armija "išlaisvino" tautas, kurioms teks amžiais gyventi laimingoje darbo žmonių valstybėje nuo Palangos iki Vladivostoko. Nenuostabu tad, kad šitokioje perspektyvoje pataikavimas "išlaisvintojui" ir politinis kolaboravimas kai kam atrodė vienintelis realus ir protingas sprendimas. Nėra naujiena, kad kiekviena okupacija iššaukia kolaboravimą. Ir kodėl reikėtų visa tai pamiršti ir bijoti aiškintis? Kad kolaboravimas turi dviveidiškumo žymę, ne vienu atveju parodė Antrojo pasaulinio karo okupantų statybiniai. Šiandien gal tik būtų per anksti nustatinėti, kuri veido pusė buvo tikresnė ir ryškesnė. Jei kas nors dabar bando tuo užsiminti, greičiausiai tai daro tam tikro politinio siautulio ar madingos krypties poveikyje. Per praėjusį karą mūsų tautoje iškilo du vadovaujantys kolaborantai: P. Kubiliūnas ir A. Sniečkus. Pirmasis raudonųjų buvo laikomas tėvynės išdaviku, ir komunistinių okupantų patikėtiniai per savo agentus jį sudorėjo. Antrasis, kadangi stovėjo karo laimėtojų pusėje, buvo kurį laiką aptariamas kaip gudrus prisitaikėlis, gelbėjęs Lietuvą. Kaip beanalizuotume abiejų dviveidiškumą, vienas dalykas tuo tarpu yra aiškus: per tarnavimą okupantui nukentėjo daug nekaltų žmonių.

UŽTAT sunku patikėti, kad dėl tos padarytos skriaudos dirbtinis, prisiverstinis užmiršimas galėtų tautą sparciau vienyti, ardyti kylančius susipriešinimus, kurių labiausiai bijoma, nors bandoma laisvai galvoti: ne vienas iš Lietuvų "gelbėjusių" padėjo okupantui iškreipti tiesą, paminti morale, dalyvauti nusikaltimuose, skriausti kitaip manančius. Todėl atrodo, kad šioji karta, kaip ji besistengtu, turės pergyventi tą nemalonų atstatytos nepriklausomybės tarpsnį. Tai natūrali slinktis, užgriuvusi visus, tik ne tose pačiose pasikeitusio gyvenimo pakopose. Reikia tikėtis, kad ateinančioji karta bus žymiai vienesnė, jei neužpuls vėl kokie nenumatyti ir nauji bandymai, kuriuose tauta lengviausiu būdu skirstosi į silpnuosius ir stipriuosius. Tiesos žinojimas gali padėti greičiau apsispręsti kurioje pusėje būti, kad silpnieji neatrodytų stiprūs, o stiprieji geriausiai atveju — nuo gyvenimo atitrūkę užsispyrėliai. Joks vaikaitis nebus atsakingas ar smerkiamas už tai, kad jo senelis buvo kolaborantas; joks partizanų ar tremtinių palikuonis nebus privileijuotas, jei pasirinks silpnųjų pusę. Užtat praeitis turi būti visiems vienodai žinoma. Kiekviena jos išjovia ateinančiom kartom padės lengviau orientuotis tiesos linkme. Noras ką nors nusišlepti prieštarauja tiesai. Užmiršimo siūlymas jau savaime kažką slepia. Kalčių išpirkimas daug daugiau pasitarnautų tautos istorijai. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Cigarečių įtaka deficitams

Kanados ir provincinių vyriausybių susirūpinimą, metiniais biudžetų deficitais atskleidė gegužės 30-31 d.d. Otavoje įvykusi finansų ministrų konferencija. Ji patvirtino jau daugeliui kanadiečių žinomus faktus apie deficitų atneštas skolas. Kanados vyriausybės skola šiemet pakilo iki 491 milijono dolerių, provincijų — iki 155 milijonų. Deficitus šiemetiniuose biudžetuose sumažino Kanados finansų ministeris Don Mazankowskis ir aštuonių provincijų ministreriai. Tačiau ir tie sumažinti deficitai bendrą įsiskolinimą vis dėlto padidino daugiau kaip 50 milijonų dolerių.

Jokių ypatingų nutarimų šioje konferencijoje nebuvo padaryta. Kovoje su deficitais kalbėta apie didesnę Kanados ir provincinių vyriausybių bendradarbiavimą. Saskačevano finansų ministeris Janice MacKinnon deficitų mažinimą priminė, kad negalima užmiršti ir darbų parūpinimo bedarbiams. Kvebeko finansų ministeris Gerard Levesque patarė Kanados valstybiniam bankui nedidinti dolerio vertės paskolų palūkanų pakėlimu. Ontario finansų ministeris Floyd Laughren laikėsi panašios nuomonės, siūlydamas daugiau duoti laiko ekonomi-

niam krašto atkūtimui su mažesne dolerio verte. Neaiški Kanados konservatorių ateities finansų ministeriui D. Mazankowskiui neleido padaryti jokių išpareigojimų. Niekas nežino, kas netrukus bus išrinktas Kanados progresyviųjų konservatorių vadovu ir kuri partija rudenį laimės parlamento rinkimus.

Tokiose aplinkybėse žurnalistas Peter Moon gegužės 29 d. Toronto dienraštyje "The Globe and Mail" paskelbė gerai paruoštą straipsnį apie cigarečių kontrabandą. Dėl jos kaltė tenka Kanados ir provincijų vyriausybėms, beveik visuose biudžetuose besaikiškai didinusioms akcizo mokestį tabakui ir ypač cigaretėms. Mat finansų ministeriai buvo tikri, kad rūkoriai patriukšmaus, bet neįstengs mesti šio įpročio. Cigaretės bus perkamos, nepaisant per aukštos kainos. Padidės valdžios pajamos biudžetiniams deficitams sumažinti.

Kanadoj pagamintos cigaretės buvo eksportuojamos į JAV bei kanadiečiams užkrauto akcizo. Jos ten turėjo varžytis su gerokai pigesnėmis amerikietiškomis cigaretėmis. Tai, žinoma, pastebėjo greitai praturtėjimo siekiantys (Nukelta į 2-rą psl.)

Ivairių tautų kalinių kapai Sibiro Karlage

Nuotr. H. Paulausko

Kaip KGB persekiojo grįžusius kalinius

Saugumo generolas majoras G. K. Vaigauskas 1986 metų leidinyje "Lietuvių nacionalistų kenkėjiška veikla ir kova su ja" supažindina su 1954-1967 laikotarpiu

Geras komunistinės imperijos saugumietis į kiekvieną jo aplinkoje esantį žmogų žiūrėjo su nepasitikėjimu, įtarimu, išimties nedarant net ir patiems aukščiausiems partijos pareigūnams, kurių ne vienas, kaip žinome, kad būtų saugiau "dėl viso ko" buvo sunaikintas. Ko gi tad galėjo tikėtis iš įkalinimų grįžę tautiečiai, kurių dauguma dar tvirtai ryžosi sakyti tiesą, gal ir pergyvenimų padrasinti: blogiau nebus.

Sekimas iš įkalinimo grįžusių veikėjų buvo laikomas ypatingu uždaviniu, kurį gerai atlikti tegalėjo specialiai pasiruošę agentai. Į Lietuvą bausmės atlikusių ar amnestuotų politinių kalinių labai daug grįžo 1954-1958 m. Buvę žinoma, kad daugelis jų įkalinimo vietoje, lageriuose ar tremtyje liko priešiški valdžiai, vienijosi į grupes, kūrė kovos su sovietine valdžia naujus metodus. LTSR saugumui atskleidę tokią priešvalstybinę veiklą daug padėjo KGB centriniai bei teritoriniai padaliniai.

Gražintas ir pakeistas

Šiuo laikotarpiu priešiška nusistatę žmonės palaikyti pradėtas vartoti "perauklėjimo" metodas. Tiesa, jis nebuvo visai naujas, bet jo vartojimui dirva vis darėsi platesnė. Į lagerius buvę siunčiami specialūs darbuotojai, žymūs inteligentijos atstovai, giminės ir priešiškos veiklos atsisakę pagrindinio veikėjai. Aprašomas būdingas atvejis.

Sužinota, kad Dubravoje apie Antanaitį grupuojasi kovos prieš sovietinę valdžią neatsisakę asmenys. Antanaitis gimęs darbininkų šeimoje, dar būdamas nepilnametis išėjęs su partizanais. Visi jo giminės betgi buvo žymūs gamybos pirminiai ir aktyvistai, apgailėtas Antanaičio pakliuvimą į pinkles. Tuo pasinaudojo budrus Saugumas. Antanaitį grąžino Lietuvon ir uždarė tardymo izoliatoriuje "perauklėjimui". Panaudota motina ir dėdė komunistas. Jų pokalbiai sekti klausymo aparatais. Po kurio laiko Antanaičiui buvo leista apžiūrėti Vilnių, dalyvauti operos bei dramos spektakliuose. Ir taip palaipsniui Antanaitis ėmęs keistis. Prisidėjo dar ir agentas Stasys, apgyvendintas toje pačioje kameroje. Prieš paleidimą į laisvę jis buvo užverbuotas sekti kitus iš įkalinimo grįžtančius tautiečius.

Užverbuoti nelengva

Įkalintas už bandymą nelegaliai pereiti Sovietų Sąjun-

gos sieną, už priešvalstybinę literatūros saugojimą ir platinimą Bulota rašė eilėraščius, palaikė ryšius su kunigais, kurie jį rėmė. 1958 m. pastebėtas jo nusivylimas, pradėjęs rašyti apie gyvenimo betikslumą, kaip žinome, kad būtų saugiau "dėl viso ko" buvo sunaikintas. Ko gi tad galėjo tikėtis iš įkalinimų grįžę tautiečiai, kurių dauguma dar tvirtai ryžosi sakyti tiesą, gal ir pergyvenimų padrasinti: blogiau nebus.

Sekimas iš įkalinimo grįžusių veikėjų buvo laikomas ypatingu uždaviniu, kurį gerai atlikti tegalėjo specialiai pasiruošę agentai. Į Lietuvą bausmės atlikusių ar amnestuotų politinių kalinių labai daug grįžo 1954-1958 m. Buvę žinoma, kad daugelis jų įkalinimo vietoje, lageriuose ar tremtyje liko priešiški valdžiai, vienijosi į grupes, kūrė kovos su sovietine valdžia naujus metodus. LTSR saugumui atskleidę tokią priešvalstybinę veiklą daug padėjo KGB centriniai bei teritoriniai padaliniai.

Nauja organizacija

Iš įkalinimo grįžęs Vytautas Vaineikis Saugumui pareiškęs, kad, atlikdamas bausmę, padė-

jęs saugumiečiams sekti savo likimo draugus ir dabar norėtų tęsti slaptą bendradarbiavimą su sąlyga, kad jam iš anksto būtų išvardinti asmenys, kuriuos reikia stebėti. Atsakymas buvęs neigiamas. Kiek vėliau paaiškėjo, kad Vaineikis, steigdamas priešvalstybinę organizaciją, norėjo įeiti į KGB agentūrinį tinklą, kad apsaugotų save ir steigiamą organizaciją. Dėl ryšių laiškais su bausmės tebeatliekančiais kaliniais Vaineikis įtartas pagrindine veikla ir pradėtas sekti. Per užverbuotą buvusį partizanų grupės vadą Kalinauską, vėliau per agentą Pamyra, gauta informacija apie susiorganizavusią "Laisvės kovos sąjungą", sukurtą 1954 m. Vorkutos kalinių. Organizacijos užmojai buvę gana platus: organizuoti teroristinius veiksmus, sabotazą, leisti ir platinti laiškašius bei atsisaukimus, brautis į Vidaus reikalų ministeriją bei KGB agentūras. Buvo atlikta ir keletą išsprogdimų. Per agentą Kalinauską gauta kopija atsisaukimo, iš kurio saugumiečiai patyrė, kad organizacija ruošiasi nuvers-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šį dvylikos metrų kryžių 1990 m. pastatė lietuviai, pagerbdami 1954 m. Kengyro lageryje žuvusius sukilėlius

Nuotr. H. Paulausko

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaite Lietuvoje

Neeilinėje Baltijos valstybių tarybos konferencijoje Rygoje susitiko Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovai — A. Gorbunovas, A. Brazauskas, L. Meri. Apsvarstyta šalių tarpusavio bendradarbiavimas, santykiai su Europos bendruomene. Priimta bendra deklaracija, skirta Europos bendruomenės vyriausybių vadovams; EB raginama apgalvoti, kaip gauti Europos integracijos vyksmo plėtotę, remiantis viso regiono saugumo ir plėtros interesais.

Lietuvos, Latvijos, Estijos kariškių taktinės pratybos. Pirmą kartą Baltijos šalių istorijoje Adazių poligone, netoli Rygos, įvyko trišalės karinės taktinės pratybos, kuriose dalyvavo Lietuvos "Geležinio vilko", Estijos, "Juodųjų kaukolių", Latvijos "Lūšių" kariai. Po visų varžybų geriausia kuopa pripažinta Latvijos žvalgybos desanto kuopa, antrąją — Estijos pėstininkų kuopa, trečiąją — "Geležinio vilko" kuopa. A. Butkevičiaus nuomone, pratybos buvo labai naudingos — ateityje jungtiniai Pabaltijo batalionai galėtų įeiti į Jungtinių Tautų taikos palaikymo pajėgas.

Jau galutinai suderinta popiežiaus lankymo vieta — Vilnius, Kaunas, Šiauliai, Šiluva — sutikimo ceremonias, transportas, apsauga, kiti reikalai. Tai padaryta išplėstiniame posėdyje, kuriame, be vyriausybės komisijos komiteto, dalyvavo Vatikano atstovas, popiežiaus kelionių vyriausiasis organizatorius kan. Robertas Tucci, SJ. Kartu su popiežium atskris 30 jo palydovų, 53 nušviečiantys vizitą.

Iš vyriausybės rezervo fondo skiriama: 10 mln. talonų kultūros ir švietimo ministerijai — išskeliamą iš Vydūno namo Tilžėje gyventojų butams pastatyti; 30 mln. talonų vidaus reikalų ministerijai — Trakų sporto bazės rekonstravimo išlaidoms apmokėti, 4 mln. talonų — paminklui žuvusiems Medininkuose statybos išlaidoms apmokėti; 40 mln. talonų Kaimo ūkio ministerijai — magistralinių, inžinerinių tinklų Kaimo ūkio tiesimo išlaidoms apmokėti; 20 mln. talonų Palaimintojo Jurgio Mатулаičio parapijai — šventovės statybai.

Kreipimasis į Lietuvos Prezidentą A. Brazauską, Gudijos aukščiausiosios tarybos pirmininką S. Šuškevičių, į visus gūdus, lietuvius. Trisdešimties Lietuvos kultūros ir mokslo veikėjų pasirašyto kreipimosi mintis — sudarykite tautinėms mažumoms sąlygas, numatytas Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje. Gudijoje iki šiol "yra pareigūnų, vis dar nenorinčių net girdėti apie atgimtančią lietuvių, linkusių tęsti nutautinimo politiką", parei-

gūnų, kurie mūsų tautiečių ne-laiko autochtonais, "nors čia nuo amžių yra etninės lietuviškos žemės". Labai rimtai parengtas, pagrįstas šaltinių statistikos duomenimis, kalbos, istorijos faktais, didelis, skaudžiai tikrovę atskleidžiantis, kreipimasis baigiamas kvietimu: "Stiprinkime ekonominius ir kultūrinius ryšius, sudarykime kuo geriausias sąlygas gūdams Lietuvoje ir lietuviams Gudijoje steigti mokyklas gimtąja kalba, plėtoti tautinę kultūrą. Atkurkite mūsų bendrąsias vertybes!" Be kitų jį pasirašė Just. Marcinkevičius, E. Mieželaitis, E. Matuzevičius, V. Merkys, J. Dvarionas, V. Daujotytė, P. Čibiras, A. Tyla, Z. Zinkevičius, J. Avyžius, J. Šimelionis, A. Griška.

Akciniame inovaciniame banko aptiktą radioaktyvią medžiagą (berilį) tiria fizikos institutas, o jos patekimo aplinkos — vidaus reikalų ministerijos tardymo departamentas. Nustatyta, kad berilis atkeliauja iš Rusijos; jį išleidami, muitininkai deramai neįvykdė savo pareigų. Be to, nustatyta, jog tarp berilio yra radioaktyvių urano — 235 ir cezio — 137 priemaišų.

Maisto produktų kainos Vilniuje ir kitų miestų parduotuvėse (apskaičiuota pagal talono kursą): jautiena — Vilnius (473-907), Ryga (359-542), Talinas (513-1075), Minskas (192); kiauliena — Vilnius (660-1295), Ryga (741-945), Talinas (703-1068), Minskas (297); vištos — Vilnius (484-566), Ryga (865), Talinas (725), Minskas (352); virta dešra — Vilnius (510-817), Ryga (1014), Talinas (920), Minskas (330); sviestas — Vilnius (550-735), Ryga (897), Talinas (935), Minskas (363); pienas — Vilnius (55), Ryga (109), Talinas (103), Minskas (9,40); duona — Vilnius (42-64), Ryga (175), Talinas (141), Minskas (16-20); cukrus — Vilnius (240-255), Ryga (316), Talinas (231), Minskas (110-119); bulvės — Vilnius (30-37), Ryga (62), Talinas (42), Minskas (28-30).

Sąjūdžiui — penkeri! Sukaktis suėjo birželio 3-čią. Ta proga seime Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narius pasveikino, atminimo dovanas įteikė prezidentas. Tylos minute buvo pagerbtas prof. Č. Kudaba.

Lietuvos alpinisto svajonė pasiekta: Vladas Vitkauskas, vienas įkopė į Everestą!

Oi žirge, žirge... Suvažiavę iš visos Lietuvos į žemės ūkio ministeriją įkūrė arklių auginimo organizaciją, kuri rūpintis genofondo išsaugojimu; sausio 1-os duomenimis, arklių ir sportinių žirgų buvo apie 79 tūkst. Organizacijos prezidentu išrinktas H. Martuzevičius.

G. Gustaitė

Šiame numeryje:

Užmiršti ar neužmiršti?

Du ryškūs kolaborantai — P. Kubiliūnas ir A. Sniečkus

Kaip KGB persekiojo grįžusius kalinius

Gen. G. K. Vaigauskas apie KGB veiklą Lietuvoje

Seimo nario viešnagė Anapily

Lietuvos krikščionių demokratų vadovo P. Katiliaus pranešimas

Rūpestis — kokia bus Lietuva?

Prof. Vytauto Landsbergio pranešimas Toronte

Būtinai ilgalaikiai ryšiai su kraštu

Gabijos Petrauskienės išpuščiai iš Lietuvos

Kraujų apšlakstyti puslapiai

Susipažinus su knyga "Lietuva 1991. I. 13"

Plunksnos bičiulis iš Biržų krašto

Žurnalisto Juozo Zygo 75 metų amžiaus sukaktis

TEVIŠKES ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnesio – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kaip KGB persekiojo...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ti LTSR valdžią. Vainekis veikė plačiai – turėjęs užmegzję ryšius su visais didesniais Lietuvos miestais. Agentas Algirdas pažadėjo Vaineikiui rašomąją mašinėlę padauginti atsisaukimų. Šiose pinklėse jis buvo suimtas. Kratos metu jo būte rastas atsisaukimo originalas, pistoletas ir radijo siųstuvas. Tardyme prisipažinęs, kad bandęs atkurti LLKS (Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga). Jo bylos metu atskleistas dar trys pogrindžio organizacijos. Dėl šitos veiklos LTSR saugumo siūlymu Maskva 40-čiai žmonių nebeleidė grįžti Lietuvon, ir jie turėjo atlikti likusį bausmės laiką.

Tautinis komunizmas

Iš tremties grįžęs Kazys Skebėra sumanė veikė studentų tarpe. Jo pastangomis buvo išplatinta daugiau kaip 200 priešsovietinio turinio knygų. 1957 m. buvo susektas "Nacionalinis liaudies frontas", kurį daugiausia sudarė įvairių žinybų intelektualai. Organizacijos tikslas buvo skleisti tautinio komunizmo idėją – išsilaisvinti iš Maskvos kontrolės net iki išstojimo iš Sovietų Sąjungos, orientuojantis į Skandinavijos kraštus. Nors organizacija formaliai buvo užgniauzta, nėra abejonės, jos idėja išliko iki nepriklausomybės atstatymo. Yra galima prielaida, kad ta idėja kai kuriose grupėse dar ir dabar yra gyva. Sekant įtartinus asmenis, sėkmingai naudotas sukiršini mo būdas rašant kompromituojančius feljetonus bei kitas pašaipas. Taip buvęs iš pogrindžio veiklos išvestas bu-

vęs liaudininkų veikėjas Toliušis, tautininkas Nosevičius ir daugelis kitų. KGB vertė viešai pasisakyti buvusius "buržuazinio nacionalizmo" autoritetus ar ideologus prisipažįstant klydus. Šitais paskelbimais stengtasi nuteikti mases susitaikyti su realybe, priimti veikiančią sistemą, o kultūrinės veiklos akcentas turėjo tikslą tolinti visuomenę nuo politikavimo.

Atoslūgis

Leidinyje skelbiama, kad buvęs Klaipėdos krašto gubernatorius Krukauskas parašė eilę straipsnių apie lietuvių, talkinusių vokiečių naciams atplėšiant Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos. Taipgi teigiama, kad iš kalėjimo sugrįžęs buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministeris J. Urbšys liudijęs karo nusikaltėlio Globkės byloje Berlyne ir kalbėdamas "teisingai įvertino Lietuvos įstojimą į TSRS tautų šeimą". Lietuvos komunistų partijos XIII-tame suvažiavime 1961 m. pagirta ir gerai įvertinta KGB veikla. 1960-1967 m. laikotarpiu pogrindžio veikla sumažėjusi tris kart. Nemažą įtaką gyventojų sluoksniuose turėjusi paskelbta dokumentacija apie nacionalistų nusikaltimus karo metu. Nusikaltėlių gyvenamosios vietovės buvo rengiami susirinkimai, nusikaltimai aiškinti spaudos, televizijos bei radijo laidose. Įtikinamai atskleisti ryšiai su naciiais. Be to, tuo laiku kaip tik susilpnėjusi tarptautinė įtampa. Prasidejęs aiškesnis prisitaikymas prie gyvenimo, kuris, atrodo, nebegalėjęs niekada keistis. Tačiau taip neįvyko. Snk.

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Nekeis sprendimo

ELTOS žiniomis, prezidentas A. Brazauskas birželio 3 d., minint prezidentavimo šimtąją dieną, pareiškė, kad Lietuvos ambasadorius JAV-se Stasys Lozoraitis atšauktas iš pareigų ne dėl politinių motyvų, bet siekiant efektyvesnio ir aktyvesnio ambasados darbo. Sprendimas dėl S. Lozoraitio yra teisėtas ir A. Brazauskas nemanąs jo keisti.

Premjero vizitas

ELTOS žiniomis, Suomijos ministerio pirm. E. Ako kvietimu, Lietuvos ministeris pirm. A. Šleževičius birželio 6 d. išvyko į Helsinkį. Tai pirmasis A. Šleževičiaus oficialus vizitas užsienyje. Kartu išvyko ir vyriausybės delegacija.

Aukštą įvairių ūkio šakų išvystymo lygį, šio krašto artumas Lietuvai, sudaro galimybes abiem kraštams plėsti naudingą bendradarbiavimą – pasakė ELTOS korespondentui Lietuvos premjeras. Lietuvos vyriausybė imsis praktinių veiksmų santykiams nustatyti.

Lietuvos energetikos, žemės ir miškų ūkio plėtros, medienos perdirbimo ir maisto pramonės modernizavimo srityje suomiai Lietuvai gali būti labai naudingi. Dar yra ir atskira tema – didžiojo kelio "Via Baltica" statyba. Pasak premjero, labai nenormalu, kad iki šiol abiejose kraštuose nėra sutvarkytas ambasadų reikalas.

Rūpintis investavimu

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas birželio 3 d. priėmė JAV bendrovės "Interatlantic Trade and Development" savininkus V. Valatkaitį ir B. Ogdeną. Ši bendrovė padėjo lengvatinėmis sąlygomis atidaryti taip vadinamą 40 mil. dol. kredito liniją. Ši kreditų garantavo JAV vyriausybė. Kreditą leidžiama naudoti investavimui, įrengimams bei prekėms pirkimui.

Ši bendrovė steigia Lietuvoje investavimo bendrovę, kurios tikslas – ieškoti užsienio investitorijų, steigti prekybinius projektus, padedantius eksportuoti Lietuvos gaminius. Taip pat su "Lietuvos buitine technika" steigia bendrą įmonę. Galvojama įsteigti bendrovę, kuri rūpintųsi naftos pirkimu ir pristatymu į Mažeikių naftos perdirbimo įmonę. Galimas dalykas,

bendrovė prisidės ir prie naftos terminalo statybos.

Baigia išlaisvinimo misiją

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio penkerių metų veiklos sukaktis birželio 3 d. buvo paminėta Lietuvos Mokslų akademijos salėje – Sąjūdžio lopšyje.

Pirmasis Sąjūdžio tarybos pirm. Vytautas Landsbergis pasveikino susirinkusius, primindamas Sąjūdžio kelią nuo gimimo dienos toje pačioje Mokslų akademijos salėje. Prisiminė, kaip vieni kitus ragino "galų gale ko nors imtis", priešintis. Iš to nepaklusnumo ir gimęs Sąjūdis, iškėlęs naujus uždavinius: atstatyti demokratiją, valstybinę, suverenitetą. Sąjūdis baigia Lietuvos išlaisvinimo misiją – po trijų mėnesių bus išvesta buvusi sovietinė kariuomenė. Bet išsilaisvinti dvasiškai reikia daugiau laiko. Šis darbas dar nebaigtas. Sąjūdis gyvena, keičia Lietuvos gyvenimą ir pats keičiasi – kalbėjo prof. V. Landsbergis.

Susirinkimą sveikino Lietuvos politinių kalinių sąjungos vardu seimo narys B. Gajauskas. Prisiminimais dalinosi kun. V. Aliulis, seimo narys A. Saudargas ir kiti.

Galimi pilietybės pakeitimai

Š. m. sausio mėn. sudaryta komisija parengė Lietuvos pilietybės įstatymo pakeitimus bei papildymus. Su jais gegužės 31 d. seime supažindino žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių komiteto narys ir šios komisijos vadovas R. Markauskas.

Numatyta palengvinti pilietybės atgavimą buvusiems Lietuvos piliečiams ir jų vaikams, gyvenantiems ne Lietuvoje. Taipgi numatoma prezidentui duoti galimybę suteikti Lietuvos pilietybę asmenims už ypatingus nuopelnus. Tautybių departamentas siūlo pataisą, kuri palengvintų pilietybės gavimą, pensinio amžiaus asmenims, nemokantiems lietuvių kalbos.

Įregistruota Tėvynės Sąjunga

V. Landsbergis gegužės 31 d. spaudos konferencijoje pranešė, kad oficialiai valdžios įstaigoje įregistruota Tėvynės sąjunga – Lietuvos konservatoriai. Šios partijos jau įsteigta 30 skyrių rajonuose bei miestuose.

Pasak pirm. V. Landsbergio, konservatoriai skatina pasi-

tikėjimą žmogumi ir pačiu savimi, taip pat iniciatyvą bei kūrybiškumą. Tai žmogus, vertinantis nuosavybę, šeimą, vietą, kurioje gyvena bei dirba, sudarydamas gerovę savo šeimai ir savam kraštui.

V. Landsbergis taipogi informavo, kad tekę dalyvauti Gudijos liaudies fronto III-me suvažiavime. Pastarasis niekad nėra kėles ir dabar nekelia jokių teritorinių reikalavimų Lietuvai.

Nestatys naftos terminalo

Lietuvos vyriausybė birželio 2 d. nusprendė atsisakyti brangaus ir ilgai trunkančio naftos-chemijos eksporto ir importo terminalo statybos. Vietoj jo bus projektuojama bei statoma naftos bei jos produktų importo ir eksporto jūrinė gravitacinė platforma su naftotiekiais į Mažeikių valstybinę naftos perdirbimo įmonę.

Numatomas statinio pajėgumas – 12 mil. tonų naftos ir apie 5 mil. tonų jos produktų. Mokslininkų nuomone, geriausia vieta – Būdingė. Bet ministrų nuomonės skiriasi. Šis klausimas bus nuspręstas kitame ministrų kabineto posėdyje.

Ant gero kelio

Reuterio pranešimu, Estija savo reformomis tapo pavyzdžiu kitoms Rytų Europos šalims, norinčioms atsiskirti nuo Rusijos vyrvimo. Šiame krašte infliacija tik 2% per mėnesį, rublis išsumtas iš rinkos, tvirtai tvarkomi piniginiai reikalai.

"Estija yra pasisekimo istorija, politinis ir ekonominis stebuklas", – sakė S. Talbott, JAV ambasadorius naujoms nepriklausomoms Rytų Europos valstybėms.

Patys estai apie save sako, kad jie buvo europiečiai buvusioje Sov. Sąjungoje. Mums tai yra dinamiškas periodas apsispręsti, ir tai turime labai greitai nustatyti naujus ekonominius ryšius", – spaudos žmonėms pareiškė prezidentas L. Meri.

Estijos verslo, išsivadavusio iš sovietinės įtakos, gyvumas jaučiamas senajame Taline, kur europietiška prekyba vyko jau viduramžiais.

Taline galima sutikti švedų ir suomių varslininkus kartu su gražiai apsirengusiais estais verslininkais, nešinais odinius portfelius ar vietinius verslo laikraščius.

Pinigų stabilumas, o taip pat ir ramus atsisikrymas nuo Rusijos be etninių konfliktų, patraukė užsienio kapitalą. Jau Estijos ekonomikon įplaukė 508 mil. dolerių.

"Svetimtaučiai vis daugiau ir daugiau įveža pinigų. Mums pirmiausia rūpi privatizuoti savo ekonomiką kaip galima greičiau. Mes vykdome išskirtinai liberališką prekybos politiką ir norim daugiau prekybos su Vakarais", – kalbėjo premjeras Laar Reuterio korespondentui.

Estijos ministrų pareigūnai Švedijoje ir Suomijoje dalyvavo seminare, kuriame buvo svarstomi ekonominiai ir politiniai Europos išsivystymo klausimai, taipogi ekonominė padėtis Estijoje ir Rusijoje. Buvo atkreiptas dėmesys į Šiaurės valstybių valdžios valdymo sistemas.

Oficialus vizitas

Vokietijos parlamento (Bundestag) pirmininkė R. Susmuth, lydima vokiečių-baltiečių klausimais parlamentinės grupės narių, lankėsi Latvijoje su oficialiu vizitu. Susitikime su Aukščiausiosios tarybos pirmininku A. Gorbunovs, ji ypač išskėlė 105 Vokietijos parlamento narių norą stiprinti Latvijos nepriklausomybę. Ji pritarė Latvijos pinigų politikai ir buvo patenkinta palyginti žema infliacija. Taip pat domėjosi ateinančiais parlamento (Saeima) rinkimais. R. Susmuth remia Baltijos kraštų išjungimą iš Europos bendruomenės ir pažadėjo pagalbą, kad būtų greitai ir visiškai išvesta Rusijos kariuomenė iš Latvijos.

Miestų bendradarbiavimas

Prancūzijos senatorius J. P. Chambriar pranešė užmegzti indėnais. V.Kst.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kontrabandininkai. Dabar tos kanadiškos cigaretės slapta gražinamos Kanadon. Spekuliantai čia kartoną su 200 cigarečių pardavinėja po 30-35 dolerius, o vietinei rinkai skirtos tokios pat cigaretės su akcizu krautuose kainuoja 42-45 dolerius.

Kontrabandos būdu iš JAV susigrąžintos kanadiškos cigaretės slapta pardavinėjamos jau visoje Kanadoje, net ir jos šiaurinėse dalyse. Atlikti tyrimai liudija, kad 1992 m. Kanados ir provincijų vyriausybės dėl kontrabandinčių cigarečių neteko daugiau kaip bilijono dolerių akcizo pajamų, o šiemet tas nuostolis peržengs porą bilijonų dolerių. Mat spėjama, kad dabar beveik penktadalis Kanadoj surūkomų cigarečių yra kontrabandinės. Prarandama daug dolerių deficitams sumažinti.

Pasak žurnalisto P. Moono, istorija kartojasi. Buvo laikai, kai prohibiciniai įstatymai JAV neleido gerti ir gaminti alkoholinių gėrimų. Tada jie, visokiais būdais nelegaliai įsivežami iš Kanados, išugdę gangsterių gaujas Čikagoje ir kituose JAV miestuose. Dabar taip pat dėl nevykusio įstatymo iš JAV į Kanadą plūsta cigaretės. Jomis pradeda prekiauti italų Mafijos, vietnamiečių ir kiniečių nusikaltėlių grupės. Su kontrabandinėmis cigaretėmis atkeliauja ir narkotikai, ginklai kriminaliniams nusikaltėliams, už tūkstančių dolerių atgabunami nelegalūs ateiviai.

Pagrindiniai kontrabandinčių cigarečių įvežėjai Kana-

don yra indėnai. Žurnalisto P. Moono surinktais duomenimis, 80% kontrabandinčių cigarečių rinką Kanadoje pasiekia per indėnų Akwesasės rezervatą, kuris yra pasienyje tarp Ontario, Kvebeko provincijų ir Niujorko valstybės. Mohawk genties indėnai kanadiškas ir amerikietiškas cigaretes legaliai nusiperka JAV ir laiko amerikiečiams priklausančioje rezervato dalyje. Kanados įstatymai indėnus taip pat atleidžia nuo kitiems gyventojams privalomų mokesčių. Tad ir kanadiškoje rezervato dalyje savo reikalams jie gali turėti neapmokestinamų cigarečių.

Akwesasės rezervato dalis Ontario provincijoje yra prie Cornwall miestelio. Rezervatui priklauso didoka Cornwall sala Šv. Lauryno upėje. Šiaurinė salos pusė yra Kanados teritorija, pietinė – JAV. Tos dalies specialiose prieklaukose kontrabandinės cigaretės sukraunamos į 150 km greičiu skriejančius greitlaivius. Nakties metu jie be jokių navigacinių šviesų cigaretes nuveža Šv. Lauryno upe Ontario pusėn.

Žurnalistui P. Moonui teko sutikti net milijonieriumi tapusį vieną indėną, turintį du gražius namus rezervate, pusę tuziną automobilių, aštuonis greitlaivius kontrabandinėmis cigaretėmis vežioti. Šiuo metu ginkluotos indėnų grupės jau atiminėja kontrabandos siuntas viena nuo kitos, negalėdamos pasidalinti lobio. Kanados RCMP ir Ontario provincinė policija, atrodo, vengia susikirtimo su gerai ginkluotais indėnais. V.Kst.

A+ NATALIJAI ŠALKAUSKIENEI

mirus,

gilią užuojautą reiškiamė NATALIJAI LIAČIENEI, jos šeimai, giminėms ir artimiesiems –

Baltiečių moterų taryba

A+ MIELAM TĖVELIUI JONUI PURONUI IR MIELAI MAMAI TEKLEI BENOTIENEI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamė NIJOLEI ir ALBERTUI BENOTAMS, jų dukrelėms bei visiems artimiesiems ir kartu liudime –

Dana, Zita, Daina, Audra, Paulius, Gintaras ir Aras, "Sutartinė" dainos vienetas

A+ MIELAI TEKLEI BENOTIENEI

iškeliavus praamžiaus globon, gilią užuojautą reiškiamė jos vaikams – ALBERTUI BENOTUI su šeima, POVILUI BENOTUI su šeima, dukrai IRENAI MERKIENEI su šeima, vaikaičiams, provaikaičiams ir VINCUI ZAKUI.

Likę liūdesyje – *Vilija ir Ignas Šajaukos Aldona ir Algirdas Milevičiai*

A+ PRANUI JUOZAIČIUI

po ilgos ir sunkios ligos, palikus šį pasaulį, jo žmoną MAGDALENĄ ir visą šeimą nuoširdžiausiai užjaučiame –

*I. A. Kusinskiai
V. A. Ulbinai*

*L. H. Kanšaičiai
O. Bliskienė*

PADĖKA MYLIMAI MOTINAI

a.a. MORTAI SAVICKIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems Prisikėlimo parapijos kunigams už paskutinius patarnavimus, išlydint velionę į amžinybę. Ypatinga padėka kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už prasmingą ir jautrų atsisveikinimo pamokslą. Dėkojame karsto nešėjams, visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles ir išreiškusiems užuojautą raštu ir žodžiu.

Sūnus Vitas su šeima

PADĖKA

Mielam vyrui ir tėveliui

A+ ALFONSUI LUKOŠIUI

po ilgos ligos mirus 1993 m. balandžio 19 d., nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams – klebonui A. Simanavičiui, OFM, E. Jurgučui, OFM, L. Januš-kai, OFM, už paskutinius patarnavimus, palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje ir raminančius žodžius; D. Radtkei už gražias glesmes Mišių metu ir kapinėse; karsto nešėjams, visiems draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems į koplyčią Rožiniui, užprašiusiems Mišias už velionę, už gėles ir užuojautas žodžiu bei raštu. Dėkoju savo dukrai, kuri mane globojo, jos vyrui už parodytą jautrumą; ačiū J. Girklienei už puikius pusryčius, ponioms už pyragus.

Pasilikame jums visiems dėkingi –

žmona Aniceta, dukra Irena ir jos vyras

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Maloniai kviečiame naudotis naujos lietuviškos įstaigos

GINTARAS EXPRESS paslaugomis

Padidėjus transporto išlaidoms naujos paslaugų kainos:
DĖŽĖS: 1,5 kubinės pėdos **\$1.00**
3 kubinės pėdos **\$2.00**

Siuntiniai į Lietuvą laivu:

mūsų ir taip pat jūsų dėžėse
1 kubinė pėda **\$7.00**
arba 1 kg **\$1.20**

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu:

1 kg **\$4.50**
Garantuojamas greitas pristatymas – iki 14 dienų. Siuntinių pristatymas į namus, iki 50 kg arba 5 kub. pėdų, atsiunčiant kvitą su gavėjo parašu **\$14.00**
JAV arba Kanados dolerių pasiuntimas su pristatymu į namus **4%+\$14.00**

Visi siuntiniai apdrausti be papildomo mokesčio. Automobilių ir kitos įrangos persiuntimas.

Kelionės į Lietuvą nuo **\$899.00**

Kiti patarnavimai

Siuntiniai Toronto mieste iš namų paimami nemokamai. Garantuojame greitą ir sąžiningą patarnavimą.

Lietuviai pas lietuvius.

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422

Hamiltonė: Alfredas Zorkus, tel. (416) 522-9966

Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751

Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

1968 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park po žemės stoties).
Tel. (416) 604-4400,
FAX (416) 604-9748.

Atidaryta nuo pirmadienio iki
penktadienio nuo 10 v.r. – 7 v.v., šeštadienį nuo 10 v.r. – 4 v.p.p.

Seimo nario viešnage Anapily

Povilas Katilius, Lietuvos krikščionių partijos vadovas ir šios partijos seime frakcijos pirmininkas, gegužės 28-30 d.d. buvojo Anapilio sodyboje, Mississaugoje, netoli Toronto.

Gegužės 30, sekmadienį, po kapinių lankymo dienos pamaldų Anapilio didžiojoje saleje šventės dalyviams padarė pranešimą.

Su svečiu publiką supažindino klebonas kun. J. Staškus. P. Katilius, elektros inžinierius, yra buvęs Kauno miesto tarybos narys. Balandžio 24-25 d.d. Vilniuje krikščionių demokratų konferencijoje buvo išrinktas valdybos pirmininku.

Svečias, sveikindamas gausius dalyvius, tvirtino, kad išeivija yra labai svarbi tautos dalis.

Savo pranešime pirmiausia pažymėjo, kad tauta tėvynėje, Sąjūdžio vedama, buvo drąsiai pakilusi į kovą už nepriklausomybę ir tą kovą laimėjo. Sąjūdis turėjo daugumą Aukščiausiojoje taryboje, bet ją ilgainiui prarado, kai iš jos pasitraukė su 10-čia tarybos narių pažangos judėjimas, atlikęs neigiamą vaidmenį, susidėdamas su kairiųjų tautos dalis.

Aplamai, kelyje už laisvę buvo vieningai žygiuota tuo pačiu keliu. Sąjūdis atliko didelę istorinę misiją. Kai prasidėjo nepriklausomybės įtvirtinimas, daugelio keliai išsiskyrė. Natūralu, kad turėjo atsirasti politiniai junginiai — partijos, kuriomis remiasi visų demokratinis kraštų politinė veikla.

Viena iš pirmųjų partijų atsistatė krikščionių demokratų partija. Ji dabar visame krašte turi 800 narių ir 44 skyrius įvairiose krašto vietovėse. Ji ir toliau organizuojasi ir stiprina savo gretas.

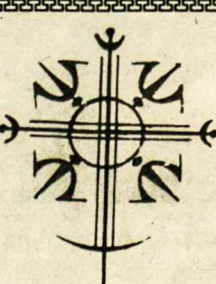
Neseniai įsistatė nauja partija Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Tai artima krikščionims demokratams partija. Jos abi gali užimti dešinią ir vidurinę politinio gyvenimo kelią. Dabartinė Lietuvos valdžios padėtis yra laikina. Toks žinojimas kaip tik įkvėpia jėgų stipriai darbuotis Lietuvos atečiai. Juk tie, kurie valdė Lietuvą 50 metų, negali būti Lietuvos ateities kūrėjai.

Veikia Lietuvoje socialdemokratų ir tautininkai. Pastarųjų ateiti sunku numatyti. Dar nėra ženklių, kurie rodytų, kaip vystysis šios partijos veikla, kokia bus jai žmonių parama. Dar yra liberalų judėjimas ir Centro sąjunga, kuri, pasak pranešėjo, neturinti ateities.

Šiuo metu Demokratinė darbo partija yra didžiausia, turinti 15,000 narių, iš kurių 10,000 priklausė buvusiai komunistų partijai. Tai didelė dabartinė politinė jėga, kuri ilgainiui išblėsianti. Iš tikrųjų, ateitis priklausanči krikščionims demokratams ir Tėvynės sąjungai.

Buvusių komunistų yra visuose judėjimuose. Tik jie nevienodi. Vieni pripažįsta komunistų ir savo klaidas, norėdami jas atitaisyti. Kiti nenori įvertinti savo praeities. Su šiais nebūsi galima atstatyti Lietuvos.

Labai dažnai kaltinamas Sąjūdis, kad jo vadai atėjo vadovauti be pasirošimo, neva dėl jų nemokėsimumo ir įvykusios visos ekonominės nelaimės.

„Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda“

**The
Lougheed & Barnard**
šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaucia kitus“

Sudbury Ontario

Pasak P. Katiliaus, klaidų nebuvo galima išvengti. Perėinant iš vienos sistemos į kitą nebuvo pavyzdžio, kuriuo būtų galima pasinaudoti. Ir pačiai komunistinei sistemai buvo atėjęs laikas sugriūti. Griūvimas turėjo atnešti ir matomus trūkumus. Taip be išimties įvyko visuose buvusiuose komunistiniuose kraštuose.

Žemės ūkio reformoje nebuvo prievartos. Žmonės galėjo pasirinkti vieną ar kitą išeitį. Tačiau ūkio vadovai buvusios sistemos patyrimą pavartojo savo asmeninei naudai — patys išgrobstė turtą, kad labiau griautų naują sistemą. Tai ir buvo iš esmės pačios didžiosios klaidos, kad nesugebėta sutramdyti pikt-naudžiautojus.

Sovietiniais laikais buvo auginama daug gyvulių. Vietinių pašarų neužtekdavo. Centras jų parūpindavo iš užsienio. Gyvulių perteklius buvo skirstomas centro nuožūra. Sugriuvus atsiskaitymams su Rusija, Lietuvos ūkis nebegalėjo išlaikyti to paties gyvulių skaičiaus. Sukriko atsiskaitymai su Rusija. Aplamai, Rusija yra daugiau skolinga Lietuvai, negu Lietuva Rusijai už kurą ir žaliavas.

Panašios sunkenybės ištiko ir Lietuvos pramonę. Jos sumenkėjimas buvo neišvengiamas. Juk reikėjo atsikvėpti tokių sovietinių įmonių, kurios Lietuvai visiškai nereikalingos.

Kokie didžiausi dabartiniai pavojai Lietuvai? Dar vis kyla pavojai iš imperialistinių rusų užmačių. Rusija stengiasi išlaikyti Lietuvos priklausomybę savo energetikos ištekliams. Jos yra traukdomas ir naftos terminalo statymas. Lietuvos dabartinė valdžia, atrodo, tų pavojų neįvertina ir jų neįvertina. Trojos arklio vaidmenį gali atlikti ypą bendros lietuvių-rusų įmonės. Todėl seimui opozicija turinti sulaukti plačios paramos iš visur, kad ji galėtų sėkmingai priešintis tokiems planams, kurie yra kėlimingai Lietuvai.

Svečias atsakinėjo ir į klausimus. Pvz. tarp atsakymų buvo pažymėta, kad atskiri ūkininkai ši pavasarį žemę daug geriau įdirbo negu ūkinės bendrovės. Mat privačiuose ūkininkuose reiškiasi nepažinamas didesnis darbus, kas ir rūpestis laiku atlikti ūkio darbus.

Yra prošvaisčių, kad greitai bus įvestas litas, nes Lietuvos bankas daro rimtas pastangas stabilizuoti taloną.

Nusikaltimai Lietuvoje nemažėja. Jų būtų mažiau, jei policija pavyzdinčiai atliktų savo pareigas. Jai ypą reikia naujo kraujo.

Pranešimo dalyviai nuoširdžiais plovimais išreiškė svečią iš Lietuvos padėką už dalykiškai, ramiu tonu, pavaizduotą dabartinę Lietuvos būklę. A.

Buvęs Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS, 1993 m. birželio pradžioje aplankęs visą eilę lietuvių telkinių Kanadoje

Nuotr. Alf. Laučkos

Rūpestis - kokia bus Lietuva?

Lietuvos seimo opozicijos vadovo prof. Vytauto Landsbergio pranešimas Toronto lietuviams

Vytautas Landsbergis, pakviestas iniciatyvinės grupės Tėvynės sąjungai remti, su pranešimais birželio 5 d. atskrido į Torontą. Pagal sudarytą tvarkaraštį pirmąjį pranešimą padarė Hamiltone birželio 6 d., po pusvalandžio jau buvo torentiečių tarpe ir kalbėjo Toronto lietuvių namų perpildytoje Karaliaus Mindaugo mėnėje.

Susirinkimą pradėjo K. Manglicas, pakviesdamas H. Stepaity, kuris, pristatydami V. Landsbergį, pabrėžė, kad pastarasis išvedęs Lietuvą į nepriklausomybę, gavusią pasaulio pripažinimą, ir priminė išveiktus užduotis remti 40% sudarančias tautos gruputes, orientuotas be okupacinės praieities priemonių.

Nesibaigiančiais nuoširdžiais plovimais sutiktas ir į sceną palydėtas prof. V. Landsbergis pasveikino gausius klausytojus, prisiminė pirmąjį viešnage Kanadoje 1990 metais ir padėkojo Kanados lietuviams už milijono dolerių vaju, kuris šio krašto išeivius išskiria specialiu brožu. Apibūdino pasunkėjusią ekonominę būklę, rišamą su politika iki tokio laipsnio, kad šiandien Lietuvoje niekas nebeprisipažįsta už ką per rinkimus balsavo. Iš kitos pusės vadovybė stengiasi įsivertinti. Konstitucinis teismas negauna patalpų, kad negalėtų posėdžiauti. Opozicijai bandoma užrišti burnas ir tuo pačiu metu ji kviečiama vienybės. Tačiau jau kai kurie LDDP nariai seime pradėję jausti atsakomybę. Daugumą turėdami, LDDP nariai seime pagal reikalą skuba „mechanškai“ nubalsuoti

įstatymus, jų projektų plačiau nediskutuojant. Privatizacijos samprata skirtinga nuo buvusios vyriausybės. Norima daugiau žemės palikti buvusiems kolchozams — bendrovėms. Aplamai požiūris į reformas — susovietinto žmogaus akimis.

Tėvynės sąjungos uždavinys — atstatyti žmogų. Po Lietuvos išlaisvinimo išeivija negalinti likti pasyvi ar abejinga. Šiandien didysis visų rūpestis — kokios Lietuvos mes norime. Juk ne vistik, kad dabartinė Lietuva lengvai prieinama Vakarų blogybėms, kad plinta korupcija, siekianti gal net valdžios sluoksnius, kad žmonių moralė smunkanti. Jei Lietuva taptų antra Panama, į ją neateitų JAV, bet Rusija. Pastaroji atsirastų tvarką padaryti. Gal tos negerovės ir toleruojamos, kad tai įvyktų? Išeivijai turėtų rūpėti, kokia bus Lietuva. Tėvynės sąjungos skyrė stiegiams visoje Lietuvoje. Luktina, kad ir išeiviai paremtų tą svarbų Lietuvos atgimimo užmojį ir padėtų išsaugoti taip sunkiai iškovotą nepriklausomybę. Pasitaiko ir įžūlių „vienybės“ siūlymų. Skambūs komunistų partijos sekretarai, siekiantys išvengti viską pamiršti ir tartis. Buvę atsakyt: „Nueikit į Antakalnio kapines ir susitarkit“.

Kalbėtojas atsakinėjo į gana gausius klausimus. Šiai daliai vadovavo Vyt. Bireta. Kavute ir išpūdių pasidalinimu baigtas šis išpūdingas susirinkimas. S.

• Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu — šviesiu žmoniškumu.
DR. J. GIRNIUS

Būtinai ilgalaikiai ryšiai su kraštu

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Autorė Ontario provincijos NDP partijos vadovaujamos vyriausybės, o taip pat su Kanados valdžios tautos Rytų ir Centro Europai (Task Force) parama buvo paskirta nuo 1992 m. sausio mėn. pradžios atlikti 14 mėnesių tarnybą Lietuvos vyriausybėje. RED.

Dalintis savimi ir savo talentais yra didžiausias atpildas žmogui. Tokią galimybę šandien suteikia darbas visose srityse Lietuvoje. Išeivijos lietuvių patirtis, žinios, gyvenimo pasaulėžiūra, darbo organizuotumas bei etika, bendradarbiavimo ir bendravimo stilius, suteikia Lietuvos žmogui daug naujų, anksčiau nepatirtų galimybių. Patiriamas abipusis pasitenkinimas ir dėl to verta dalintis savo sumanymais bei sugebėjimais Lietuvoje.

Talkininkų iš užsienio suėjimuose Vilniuje tekdavo išgirsti „nusiskundimą“ — jautiesi „išsunktas“ ar „išgręžtas“. Tas jausmas apima, vietiniams pareiškus norą viską išmokti. Lietuvoje 1992 m. buvo begalinis skubotumas — noras kuo greičiau pasivyti vakarietiško pasaulio, viską iš karto! Iš to skubotumo kilo pavojus, kad bus pasisavintos idėjos, kurios dar nepilnai suprastos ir kurių įgyvendinimas itin sunkus ir pareikalaujantis daug daugiau laiko nei norėta. Pavyzdžiui galima laikyti psichologą. Kas nors perskaitęs vieną ar kitą B. F. Skinnerio ar S. Freud'o veikalą jau save vadina išsimokslinusi psichologu, galinčiu priimti konsultacijas bei analizei klientus. Tai pavojus pakenkti žmogui-klientui, kurio apsaugojimui Vakaruose kaip tik ir yra sukurta profesinė sąjunga, nustatanti griežtas kvalifikacijas bei praktikos standartus. Tai galioja ne tik psichologams, bet ir naujai besikuriantiems socialiniams dar-

buotojams bei kitų humanitarinių sričių specialistams. Mažiau liečia griežtųjų mokslų sritis.

Lietuvoje aplamai, labai stinga žmonių, kurie atidžiai tave išklaustų. Besiklausantysis dažniausiai užima domi- nuojančią, autoritetingą poziciją. Lietuvos žmogus prie tokio stiliaus yra pripratęs ir jam nuostabu, kai jis noriai išklausomas. Kartais pakakdavo ir tokio užsieniečio įnašo, kai jis atidžiai išklaustų, kurio nors reikalu besisielojantį asmenį. Išklaustas tapdavo tvirtesnis savo įsitikinimuose, nes jį išklauso asmuo iš kitur atvykęs gal net kai kuriom mintims pritaręs. Tai buvo didžiausias paskatinimas drąsiau tęsti pradėtą darbą toliau su didesniu savi- mi pasitikėjimu.

Lietuvos inteligentija yra plačiau apsiskaičiusi negu vakariečių, tačiau siaura pasaulėžiūra apriboja jų sugebėjimą tas žinias tinkamai panaudoti plačiu mastu. Tai pasekmė sistemos, kuri sąmoningai laikė didelę daugumą savo piliečių uždarmo būklėje ne tik valstybine tarptautinių ryšių prasme, bet ir asmeninio bendravimo — juk kaimynas bijo kaimyno... Ši būseną kaip tik tai ir paliko be galo gilius pėd- sakus kiekvieno asmens įvaid- dyje apie save. Užtat būtinai asmeniniai kontaktai — ne vien- kartiniai, bet ilgalaikiai ir tie- siogiai asmeniškai. Tai didžiausia Lietuvai parama.

Nepaisant didelio skaičiaus žmonių, kurie ieškojo ir troško ryšių su užsieniečiais, buvo pakankamai tokių, kurie išeivijai ir užsieniečių nenorėjo. Pastarieji užsispyrusiai kalbėjo, kad tai, kas sovietų laikais gerai padaryta, buvo sugriauta, o laukiamas gražusis rytojus pasirodo tamsus, ir dėl jo dar reikės ilgai dirbti, norint atstatyti nepriklausomy-

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 2-ro psl.)

ryšius tarp mažų Prancūzijos ir Latvijos miestų. Tokiu būdu prasidėtų tarp šių kraštų žmonių kooperavimas. Senato- rijos pradėjo pokalbius su ma- žų miestų vadovybėmis Pran- cūzijoje. Kontaktų sudarymas galėtų įvykti per du ar tris mėnesius.

Susitiko gynybos ministeriai

Latvijos gynybos ministe- ris T. Judzis Vilniuje pirmą kartą susitiko su Rusijos gy- lybos ministru P. Gračiovu. Pastarasis pareiškė, kad Rusi- jos kariuomenės išvedimas tu- ri būti sprendžiamas vyriaus- ybių viršūnių. P. Gračiovas pripažino, kad Rusijos kariuo- menė iš Latvijos galėtų būti išvesta ir šiais metais, bet pri- dūrė, kad Rusijos interesai reikalauja, jog kai kurie ka- riniai įrenginiai Latvijoje tu- rėtų pasilikti, kaip pvz. rada- ro stotis Skrundoje, Liepojos laivyno bazė, Ventspilės oro erdvės apsaugos centras. Taip pat Rusija siejanti kariuome-

nės išvedimą ir su rusų mažu- mos bei karų veteranų Latvi- jos socialine gerove.

Kariuomenės ir visuomenės diena

Gegužės 30 d. Kaune buvo surengta Kariuomenės ir vi- suomenės diena „Laisvę bran- ginti ir ją ginti“.

Tokios dienos Lietuvoje bu- vo rengiamos nuo 1935 metų. Pastaroji šventė — penktoji iš eilės ir pirmoji atgavus dabartinę nepriklausomybę.

Šventė prasidėjo Vytai- nės vėliavos pakėlimu Vytau- to Didžiojo karo muziejaus bokšte, karių orkestrų kon- certais sodelyje ir Laisvės alėjoje. Po karinių dalinių parodo ir karo technikos ap- žiūros buvo padėti vainikai prie Nežinomo kareivio kapo, Laisvės paminklo ir 1863 m. sukilimo vado kun. Antano Mackevičiaus žuvimo vietoje.

Kariuomenės ir visuomenės dieną organizavo krašto ap- saugos ministerija ir Vytau- to Didžiojo karo muziejus.
J. Andr.

bės Lietuvai davusį vargą. Tai- gi, dirbant Lietuvoje reikia bū- ti pasirošusiam susitikti ir su tokia nuostata.

Sunku išvengti nusivylimo

Norintis dirbti Lietuvoje užsienietis privalo užsigrū- dinti: nelaukti žodžio „ačiū“, pasikliauti grynai savimi ir savo jėgomis, tikros ir ilga- laikės atramos neieškoti, būti pasiryžusiam išgyventi nepato- gumus, maisto ir prekių trūku- mus, tam tikrą diskriminaciją prieš užsieniečius, pasiroš- ti apgavystėm (nes susitarimai ar net sutartys nevisuomet iš- laikomos, keičiamos nepasita- rus), pasirošti būti taikiniu vagims ir apkalboms.

Darbo atpildas tačiau didelis: dalyvavimas nepakartojama- me ir istoriniame kūrimosi procese, pajutimas, kad tu, ta- vo darbas ir tavo žinios yra tik- rai reikalingos, kaip lietuvis užsienietis dalyvauji Lietuvo- je — krašte, kuriam bent dva- siškai kažkaip tu priklausai.

Buvo tekę susitikti su ne Lietuvoje gimusiu jaunimu, dirbusiu Lietuvoje. Sunkiai suprasdavau jų didžiulį nusi- vylimą. Jiems pavydėdavau ga- limybės be išpareigojimų lais- vai nuvykti darbiui Lietuvon! Nesuprasdavau jų vidinio plė- šymosi dėl tos pačios Lietu- vos, kurią norisi kartu ir keik- ti, ir mylėti. Jie skundėsi di- džiuliui nusivylimu ir grįžo pa- tyrę asmeninį skausmą. Pabu- vus ten, dabar jaučiu tą patį plėšymąsi. Galėjau su seima

metams vykti darbiui į Austrai- liją. Atidirbus grįžtum atgal niekam neužkliuvus, nors iro- niška, juk darbas būtų atlik- tas ne lietuviams. Pažįstami su įdomumu teirautųsi apie kraštą, ką matei, ką žmonės dirba, ką dirbai.

Nedekingos sąlygos

Taciau kitaip su Lietuva. Darbas Lietuvoje surištas su aukšta rizika, rizika tapti smalsumo objektu. Gali patir- ti kišimasi į tavo asmeninius reikalus, apkalbinėjimą, su- laukti šmeižtų iš žmonių, kurie nežinia ko iš tavęs nori ir kurių iš tikrųjų nepažįsti, su kuriais net nesi dirbęs. Gali patirti smurtinių staigmenų, skaitydama apie save Lietuvos spaudoje, parašytų nepažįsta- mų iš dabartinės Lietuvos Ka- nadoje gyvenančio apsimetu- sio „išeivio“, kalbančio neva išeivijos vardu. Pakanka ir tik- rų išeivių, kurie dergia, kad sumenkintų, nusmukdytų kito žmogaus pasiekimus ar darbą. Lietuvoje ir kai kurioje išeiv- jos spaudoje spausdinami straipsniai nepatikrinus fak- tų. Dėl to ir nebetinka posa- kis: kur dūmai, ten ir ugnis.

Taigi darbas Lietuvoje asme- niškai rizikingas. Ne visi šio darbo imsis. Daug ką nuo jo at- baidys. Tie, kurie dar turi gi- lius jausmus Lietuvai, gali pa- sitenkinti dolerine auka, o ne asmenine. Duok, Dieve, daugiau pasiryžėlių vykti Lietuvon at- virom akim, kurie nebijotų im- tis aukštos rizikos. Tokių Lie- tuvai reikia daug...

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar pinigine perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informaciją gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8. Tel. (416) 535-5000

Nordland dėžės galite nusipirkti:

1. Anapilio knygyne, Mississaugoje, tel. (416) 242-3648
2. Estų namuose, Rytų Toronte, tel. (416) 461-1344
3. Hamiltone, tel. (416) 523-5639
4. Kitchener-Cambridge, tel. (519) 650-1054
5. Collingwood-Wasaga, tel. (705) 445-4248
6. Sault Ste. Marie, tel. (705) 949-1198
7. Sudbury, tel. (705) 522-3179
8. North York, tel. 222-4021

Nordland dėžės:

- 1 ir 1½ kub. pėdos dėžės \$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės \$ 2.00

Persiuntimas:

- 1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12") \$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18") \$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24") \$22.50
Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar įpakuoti ne **Nordland** dėžėse, siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

- Pristatymas bet kokio skaičiaus siuntinių tuo pačiu adresu (bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kanados dolerių 4% + \$15.00

Drauda: Kiekvienas siuntinys yra automatiškai apdraustas \$100.00.

100.00 galima apdrausti papildomai 5%

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. — 8 v.v.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

STATYBININKŲ PARAMA

Rusijos vadovai teisinasi, kad buvusių sovietinių kariuomenės dalinių atitraukimą iš nepriklausomų Baltijos respublikų sulėtina jiems skirtų patalpų stoką Rusijoje. JAV prez. B. Clintonas netgi prasiarė, kad kareivinių statyboms reikėtų parūpinti finansinės paramos. Baltijos taryba į tai reagavo specialiu pareiškimu, kurį balandžio 8 d. pasirašė Estijos prez. L. Meris, Lietuvos prez. A. Brazauskas ir Latvijos aukščiausiosios tarybos pirm. A. Gorbunovas. Jie siūlo tokių JAV finansuojamų kareivinių statybų Rusijoje įjungti Lietuvos, Latvijos ir Estijos statybininkus, turinčius didelę patirtį. Mat jiems teko savose teritorijose statyti dabar nenorimus palikti pastatus okupacinei sovietų kariuomenei.

AMNESTIJA IR PILIETYBĖ

Prezidentūroje balandžio 21 d. savo posėdį turėjo malonės teikimo komisija, kuriai priklausė Lietuvos aukščiausiojo teismo pirm. M. Lošys, teisingumo ministeris J. Prapiestis, vidaus reikalų ministeris R. Vaitiekūnas, generalinis prokuroras A. Paulauskas, prezidentūros kanceliarijos vedėjas A. Meškauskas, prezidento patarėjas valstybės ir teisės klausimais R. Andriksis. Komisijos posėdžiui pirmininkavo Lietuvos prez. A. Brazauskas. Komisija svarstė 81 neteistojo malonės prašymus. Pilnas ar tik dalinis patenkinimas buvo suteiktas dvylikai prašymų. Prez. A. Brazauskas taipgi paskelbė kelis sprendimus, gyventojams leidžiančius atsisakyti Lietuvos pilietybės. Pilietybės komisijon šiemet per du mėnesius šiuo reikalu kreipėsi apie 700 rusų, gudų, ukrainiečių bei kitų tautybių atstovų, norinčių išvykti istorinės savo tėvynės. Gauti Lietuvos pilietybę nori apie 3.000 kitataučių. Lietuvos pilietybės atsisakė ir keliasdešimt lietuvių, siekusių nuolatinio apsigyvenimo užsienyje.

KATEDRA LAUKIA ŠVENTIŲ

Senoji Vilniaus arkikatedra, sugrąžinta tikintiesiems, vis dar laukia okupacinio sovietų režimo 1950 m. nuo jos frontinės dalies viršaus nuverstų trijų statulų — šv. Kazimiero, šv. Elenos ir šv. Stanislovo. Įdomu Tomo Srebaliaus rašinį šia tema paskelbė "Lietuvos aidas" gegužės 18 d. Statulų atkūrimu ir atstatymu rūpinasi Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija. Jų projektui buvo pasinaudota nuotraukomis, iš gipso nulyptomis sumažintomis skulptūrų kopijomis, atitinkamų matmenų maketu. T. Srebalius pasakoja: "Tik 1991 m. rugpjūčio 1 d. buvo pasirašyta sutartis tarp Vilniaus dailės muziejaus ir Vytauto Navicko skulptūros įmonės. Už trijų skulptūrų iškalimą ir pastatymą muziejus įsipareigojo sumokėti 180.628,24 rub. Sutartyje nustatyta, kad šv. Stanislovo statula turi būti užbaigta iki 1991 m. gruodžio 31 d., šv. Kazimiero — iki 1992 m. gegužės 31 d., šv. Elenos — iki 1992 m. gruodžio 31 d. Paskui jos visos turi būti specialiu būdu dažomos, ir tai užtruktų dar penkis mėnesius, t. y. iki gegužės mėnesio. Deja, apsilankęs V. Navicko dirbtuvėje, darbų galo dar nemačiau". Mat ten jo laukė tik iš vario lakštų suvirinta šv. Stanislovo statula ir baigiama šv. Elenos.

VĖLAVIMO PRIEŽASTYS

V. Navickas skundėsi, kad daug laiko pareikalavo skulptūroms reikalingo vario, nerūdijančio plieno ir aukso sutelkimas. Iš anksto pinigų niekas nedavė, mokojo tik už atliktą darbą. Jo terminai buvo nerealūs, pirmojo Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos, įkainiai per mažai. Net ir tai, kas dabar padaryta, buvo pasiekta su finansine arkikatedros klebono mons. K. Vasiliausko pagalba. Vilniaus dailės muziejaus direktoriaus pavaduotojas A. Kulikauskas ir Vilniaus arkiepykupojos kurijos architektas E. Misulius betgi yra kitokios nuomonės. Jiedu pasakojo T. Srebalui, kad V. Navickas pats sudarė darbų atlikimo grafiką, nustatė kainas ir pateikė medžiagų sąrašą. Pagal tą sąrašą jam iš Jonavos buvo atvežtos 3 tonos vario, nerūdijančio plieno vamzdžių ir kamuolių. Pasak jų, visi V. Navicko reikalavimai buvo įvykdyti. V. Navickas yra vienintelis meistras Lietuvoje, darantis tokius sudėtingus vario darbus. Jam yra žinoma jų atlikimo grafika. Tris šventųjų skulptūras V. Navickas dabar žada užbaigti ir atstatyti dar prieš popiežiaus Jono Pauliaus II atvykimą. Kyla betgi rimtas klausimas, ar jas bus įmanoma apsaugoti nuo sužalėjusių vario vagių nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje? Ligislinės komisaris pasivadinsio policijos vadų pastangos yra nesėkmingos.

VOKIETIJOS DOVANA

Mecklenburgo-Pomeranijos vidaus reikalų ministerija Lietuvos policijai atsiuntė 45 sovietinius "Žigulus", 20 autobusų ir 15 sunkvežimių. Ši sritis anksčiau priklausė sovietų okupuotai Rytų Vokietijai. Jos vidaus reikalų ministerija sovietinius automobilius dabar pakeičia vokiškais. Prie dovanojamų automobilių siuntos vokiečiai pridėjo tūkstantį radijo siųstuvėlių ir 10.000 aprangos reikmenų. Jie finansavo ir dovanų siuntos atgabenimą jūros keltu iš Mukrono Klaipėdai. Jos perdavime Vilniuje Vokietijai atstovavo ambasadorius Reinhard Kraus, Mecklenburgo-Pomeranijos vidaus reikalų ministerijos atstovas Friedrich Wilhelm Heidemayer, Lietuvai — jos vidaus reikalų ministerio pavaduotojas Petras Liubertas, kitas vidaus reikalų ministerio pavaduotojas ir vidaus kariuomenės vadas gen. Alvydas Svetulėvičius. Taip ji pavadino dovanotų automobilių priėmimą "Tiesoj" gegužės 4 d. aprašiusi Tatjana Ovčinnikova. Susidaro galbūt klaidingas įspūdis, kad atgimusios Lietuvos vidaus reikalų ministerija, tvarkanti policijos reikalus, jau turi ir savo vidaus kariuomenę.

V. Kst.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos vaikai 1992-93 mokslo metų užbaigimo išvykoje į Dundas, Ontarią. Gegužės 15 d. žaidžia, lenktyniauja ir džiaugiasi gautais pažymėjimais

Hamilton, Ontario

VYSK. M. VALANČIAUS šeštadieninės lietuvių mokyklos užbaigimo gegužinė įvyko gegužės 15, šeštadienį, Dundas parke. Šventė prasidėjo mokyklos vedėjos O. Stanevičiūtės žodžiu. Ji pasveikino šventės dalyvius, padėkojo mokyklos remėjams, tėvų komitetui, tėveliams, mokytojams. Buvo pažymėti mokiniai, kurie nepraleido arba mažai praleido pamokų. Mokytojos įteikė mokiniams baigimo pažymėjimus. Toliau sekė linksmoji dalis — žaidimai. Sumanių mokytojų ir mokyklos vedėjos O. Stanevičiūtės pagalba mokiniai buvo suskirstyti į tris komandas, kurios tarp savęs varžėsi. Kadangi visos komandos labai stengėsi, tai buvo apdovanoti visi. Tėvų komitetas paruošė skanūs pietus. Visų nuotaika buvo gera. Šventės pabaigoje mokiniai buvo paraginti dalyvauti vasaros stovykloje nuo liepos 5-31 d.

G. Liaukienė

"GINTARAS" - VASAROS stovyklavimas vaikams dienos metu vyks nuo liepos 5 iki liepos 30 d., 9 v.r. — 12 v. Christ the King mokykloje (šalia Hamiltono katedros ir netoli lietuvių šventovės). Vaikai priimami nuo 3 iki 13 m. amžiaus. Registracijos pas Oną Stanevičiūtę tel. 616-627-0624. Kaina \$12 vienai savaitėi, vienam stovyklautojui; \$22 — dviem stovyklautojams; \$30 — trim stovyklautojams. Inf.

DLK ALGIRDAS ŠAULIŲ KUOPOS valdyba š.m. birželio 20, sekmadienį, 12 v. rengia tradicinę Joninių gegužinę Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų klubo gražioje sodyboje, kuri yra netoli Kaledonijos. Programoje — lietuviško maisto patiekalai, koldūnai, cepelinai ir kopūstai su dešrelėmis, priziniai šaurymai, laimikų loterija, muzika. Jonai ir Jonės bus pavašinti pietumis ir vynu. Iš Medininkų pasienio punkto tragedijos liko gyvas vienas sunkiai sužeistas tarnautojas Tomas Šernas. Jis dar gydomas ir yra reikalingas pagalbos. Gegužinės rengėjai dalį peino numatė skirti jo gydymui. Kuopos šauliai kviečia visus lietuvius iš toli ir arti į šią tradicinę Joninių gegužinę gausiai atsilankyti. Rengėjai laukia visų.

Hamiltono šaulių kuopos valdyba

"PALALBA LIETUVOS VAIKAMS" organizacijai Hamiltono aukojai: \$40 — M. J. Stankai; \$20 — G. Agurkienė, A. Bungardienė, S. Domeikienė; \$10 — V. L. Kybartai.

"Pagalba Lietuvos vaikams" komitetas

Winnipeg, Manitoba

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS 40-ties metų sukaktis paminėta gegužės 16 d. Sukakties minėjimą šventovės salėje pradėjo parapijos komiteto pirm. J. Grabys, dalyviams pristatydams viešnią Susan Heubert, anglų kalbos mokytoją, kuri su keturiolika bendradarbių iš Manitobos ir dar keliais iš kitų Kanados vietovių išvyksta į Lietuvą dėti anglų kalbą.

Prel. J. Bertašius, peržvelgdamas misijos pradžios veiklą, pabrėžė, kad šios dienos pobūvis yra tik prisiminimas mūsų lietuvių parapijos pradžios, o tikras 40 metų šventovės statybos minėjimas bus surengtas vėliau. Perskaitęs šventovės statymo pradinis laiškus, išsiuntinėtus Kanados ir JAV dvasininkai ir pasauliečiai lietuviams, klebonas pažymėjo, kad pirmosios aukos šventovės statybai buvo gautos iš konsulo P. Žadeikio ir vyskupo V. Brizio. Tarp gausių aukų ir moralinių paraginimų nemažai buvo neigiamų ir nemalonių atsiliepimų. Vėlėnos kasimo metu iš vietos lietuvių buvo surinkta 315 dolerių, ir su jais buvo pradėta šventovės statyba. Tačiau visus klūtys buvo nugaištos, ir ši maža lietuvių kolonija jau 40 metų meldžiasi ir buriasi savoje lietuviškoje šventovėje. Prel. Bertašius su liūdesiu pri-

minė, kad iš pirmojo statybos komiteto šandien tik trys asmenys yra gyvųjų tarpe. Parapija vis mažėja ir sensta, padarytas pasiūlymas susitarti ir persiųsti visus šventovės statybos dokumentus Kanados lietuvių muziejui-archyviui Anapilyje.

E. Fedaras dalyviams parodė skaidres iš šventovės statybos, suaugusiųjų ir jaunimo kultūrinės veiklos, pobūvių ir išvykų į gamtą, papildydams ištraukomis iš "Tėviškės žiburiuose" spausdintų korespondencijų. Vėliau visi dalyviai, vaišindamiesi parapijos komiteto moterų ir talkininkių paruoštais užkandžiais, pyragais ir kava, dar ilgai dalinosi parapijos įsteigimo prisiminimais. EKK

Pasižymėjusi lietuvaite

Š.m. gegužės mėn. Arkansas valstijos laikraštis "Pine Bluff Commercial" skaitome apie Julijos Vindašius pasiekimus. Ji vėl pagerbta tarp septynių kitų verslininkių metiniame Arkansas "Small Business Awards Luncheon" metu. Tai metinis daugiausia visuomenės pasidarbavusių mažos apimties verslininkų pagerimas, rengiamas bendrai "Arkansas Chamber of Commerce" ir "Associated Industries of Arkansas" organizacijų. Pagrindinis šio pagerimo kalbėtojas buvo valstijos gubernatorius Jim Guy Tucker.

Prieš keletą mėnesių "Arkansas Business" žurnale išspausdino dar kitą straipsnėlį, kuriame rašoma: "Kai Julija Vindašius, 31 metų (Executive Director of the Good Faith Fund — vykdomoji direktorė "Pasitikėjimo fondo") atvyko iš Čikagos į Arkansas, jai buvo pasakyta, kad užtruks mažiausia 10 metų, kol bus žmonių priimta kaip tikra arkansietė. Tačiau tik ketveriems metams praėjus, jau matome ją įsijungusią į Arkansas gyvenimą, lyg tai ji čia būtų gyvenusi visą laiką. Vindašius, gyvenanti Pine Bluff, dirba dirba su keliomis visuomenės organizacijomis, kurios, anot Julijos, puikiai derinasi su jos pagrindiniu darbu, kaip banko direktorės "Pasitikėjimo fonde", kuris buvo įsteigtas 1988 m. Southern Development bendrovės teikti rizikingas paskolas besikuriantiems smulkiems verslininkams.

Julija yra vadovė (Chairman of the Board) Community Resources Group, Springdale mieste, įkurta kaip pelno organizacija mokytį ir teikti techninę pagalbą mažiau pasiturintiems miesteliams ne tik Arkansas valstijoje, bet ir septyniose aplinkinėse valstijose.

Kanadoje gyvenę Julijos tėvai yra gerai žinomi San Francisco mieste Kalifornijoje, lietuvių bendruomenės nariai. Mama — Onutė Vėlyvytė-Vindašienė, sėkmingai užsiima namų prekyba, tėvas — Alfonsas Vindašius, elektronikos bendrovių steigėjas ir konsultantas. V. Š.

PARUPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laido tuvmės, sutvarkome gerimų (baro) reikalus, parupiname vėną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

HAMILTON TRAVEL BUREAU 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealą ir iš Montrealo.

Optical Studio OPTIKAS R. SCHMID 1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (Prieš Lietuvį namus) Telefonas 535-6252 Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose — "TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125 Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ MOKAME UŽ: kasd. pal. čekių sąsk. iki 3% santaupos 2.50 kasd. pal. taupymo s-ta 2% 90 dienų indėlius 5% 1 m. term. indėlius 5.75% 1 m. term. ind. mėn. pal. 5.25% 3 m. term. indėlius 6% 5 m. term. indėlius 7% RRSP ir RRF (pensijos) 3% RRSP ir RRF 1 m. 5.75% RRSP ind. 3 m. 6% RRSP ir RRF ind. 5 m. 7% Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių prekybos rūmai Amerikoje (Lithuanian Chamber of Commerce of America) gegužės 16 d. paminėjo savo veiklos šešiasdešimtmetį. Ši JAV lietuvių organizacija Čikagoje jungia jų prekybininkus ir intelektualus. Sukaktis paminėta iškilmingu pokyliu Čikagos Evergreen Parko priemiestyje, Martinique restorane. Jungtis buvo panaudota ekonominiams, kultūriniais ir Lietuvos laisvinimo reikalams. Šešiasdešimtmečio darbus atspindėjo šiai sukakčiai išleistas specialus leidinys. Jin buvo įjungtas ir žymiausių metų žmogumi paskelbtas krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, svečias iš Lietuvos, dabar krepšinių žaidžiantis San Francisco NBA Golden State Warriors komandoje. Lietuvių prekybos rūmų žymeniui jis buvo pagerbtas už humanitarinę veiklą, susietą su našliais ir neregijus vaikų globa Lietuvoje. Ir šio sukaktinio pokylio pelnas buvo paskirtas Lietuvos vaikams. Šią organizaciją ir jos laureatą S. Marčiulionį sveikino Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Sveikinimus atsiuntė Iliinojaus gubernatorius Jim Edgar ir Čikagos burmistras Richard J. Daley. Rūmų šešiasdešimtmečio veiklą aptarė šios lietuvių organizacijos prez. David H. Mackiewicz, kuris taipgi yra ir didžiausio lietuvių banko Standard Federal vadovas bei direktorių tarybos pirmininkas. Lietuvių prekybos rūmus įsteigė jo senelis Justinas Mackevičius. Žymiausių metų žmogaus žymėnį S. Marčiulionį įteikė D. H. Mackiewicz ir lietuvių parapijos Marquette Parke klebonas kun. J. A. Kuzinskas. Pokylis baigtas šokiais, kuriems grojo Sauliaus Gylis "Žiburio" kapela.

Australija

Poetas kun. Ričardas Mikutavičius, pakviestas Adelaidės lietuvių kapelionu kun. J. Petraičio, gegužės 19 d. atskrido Australijon praversti rekolokacijų didžiosiose lietuvių kolonijose. Susidomėjimas svečiu iš Kauno yra labai didelis, nes jis yra ne tik poetas, bet ir geras pamokslininkas bei organizatorius. Jam teko būti Vytauto Didžiojo šventovės rektoriu, sugebėjusiu ją atnaujinti ir jį vėl sutraukti Kauno inteligentiją. Vytauto Didžiojo šventovė dabar perėmė pranciškonai, o kun. R. Mikutavičius buvo paskirtas gerokai didesnės Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) šventovės rektoriu. Sovietinės okupacijos metais ji buvo paversta Lietuvos skulptūros ir vitražo muziejumi.

Išvijo lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM, dalyvavęs a.a. prel. Petro Butkaus laidotuvių išleistuvinėje dalyje (palaidai išvežti Lietuvon), balandžio 24 d. lankėsi Sidnio lietuvių sodyboje Engadinėje, kur buvo surengti pietūs velionii prisiminti. Tai buvo jau antras vysk. P.

Baltakio, OFM, apsilankymas Engadinėje. Škart su juo į pietus įsijungė ALB Sidnio apylinkės valdybos vicepir. Antanas Kramilius, Sidnio lietuvių kapelionas kun. Povilas Martūzas ir Adelaidės lietuvių kapelionas kun. Juozas Petrakis, MIC. Gedulinius pietus vysk. P. Baltakis, OFM, svečias iš Bruklino, pradėjo sukalbėta malda prisimindamas a.a. prel. P. Butkų ir anksčiau mirusius lietuvių sodybos gyventojus. Australijon atvykusį vysk. P. Baltakį, OFM, sveikino Sidnio lietuvių moterų socialinės globos draugijos pirm. Jūratė Traškieienė.

Britanija

D. Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) 45-tasis suvažiavimas įvyko lietuvių namuose Londone balandžio 24-25 d.d. Jame dalyvavo DBLS keturiolikos skyrių 21 atstovas, centro valdybos ir tarybos 8, kitų organizacijų 6 atstovai, suvažiavime turintys 687 balsus. Suvažiavimo dalyviams sveikino Lietuvos ambasadorius Vincas Balickas. Raštu buvo gauti sveikinimai iš Petro Varkalos, kun. dr. Stepo Matulio, MIC, ir Lietuvos užsienio reikalų ministro Povilo Gylis. Metinės DBLS veiklos pranešimą padarė centro valdybos pirm. J. Alkis, tarybos pranešimą — Kastytis Baublys. Buvo ir keli finansinių fondų atstovų pranešimai. VLIKo — Tautos fondo atstovė Britanijoje pirm. Klemenas Tamošiūnas žadėjo tartis su Tautos fondo valdyba JAV dėl čia surinktų pinigų paskirstymo. Jis nori, kad tuos pinigus būtų leista paskirstyti Lietuvos ambasados Britanijoje nuotariu. Apie Tautinės paramos fondą, įsteigtą Lietuvos politiniams kalinams bei jų šeimoms remti, kalbėjo Juozas Bendorius. Jis pranešė, kad aukos jau nebus renkamos, o turimos lėšos bus atiduotos Lietuvos tremtinių sąjungai ir Sausio tryliktosios broliai. Su Pagalbos Lietuvai fondo reikalais suvažiavimo dalyvius supažindino Klemenas Tamošiūnas, su Lietuvos Raudonojo kryžiaus Britanijoje fondu — Balys Butrimas. Padaryta priekaitų, kad tie gausūs fondai aukas skirsto nepasitarę su DBLS centru valdyba.

DBLS atstovų suvažiavime balandžio 25 d. buvo perrinkta dalis centro valdybos narių. Ji persitvarkė ir pareigoms pasiskirstė gegužės 8 d. posėdyje. Ją dabar sudaro: pirm. J. Alkis, vicepirmininkai Stasys Kasparsas (visuomeninė veikla), Antanas Ivanauskas (renginiai), sekr. Vida Gasparienė (kultūrinė ir visuomeninė veikla), sekr. Vincent O'Brien (DBLS reikalai), išd. Jonas Juozapavičius-Millar, narys jaunimo reikalams Povilas Markevičius. Atstovų suvažiavime už nuopelnus lietuviškoje veikloje DBLS garbės nariais buvo paskelbti Steponas Nenorta, Juozas Bendorius, Napoleonas Žvirblis ir Jonas Zokas.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ
REMONTUS ir
ATNAUJINIMUS
virtuvės, vonios, rūšių įrengimus, langus, duris
plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS KAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO-WASAGA BEACH
(416) 656-4149

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
Turi naują patarnavimą pristatyti jūsų giminėn siuntinius, sudarytus Lietuvoje. Mes užsakymus priimsime ir kiekvieną antradienį siųsime faksu į Lietuvą. Jūsų giminėn maistas bus pristatytas nuo 5 iki 10 dienų. Pagal galimybes bus parinktos juo geresnės kokybės prekės.

ŠVENTINIS SIUNTINYS	
Medus	1 kg
Dešra rūkyta	3 kg
Kumpis rūkytas	3 kg
Sūris oland.	1 kg
Sviestas	1 kg
Miltai	2 kg
Cukrus	3 kg
Ryžiai	2 kg
Sausainiai	2 kg
Kakava	1 kg
Šokol. saldainiai	1 kg
Razinos	1 kg
Kaina (30.4 kg)	\$100.00

Priedai pridedami tiksliai prie pagrindinių siuntinių.

PRIEDAS "E": Aliejus saul. 2 lt; šprotai aliejuje 5 dėž.; višta šviež. 3 kg; kumpis rūk. 3 kg; mėsa dėž. 500 gr 9 kg \$18.50

PRIEDAS "L": Miltai 10 kg; cukrus 5 kg; kruopos 5 kg; manai 2 kg; ryžiai 2 kg; aliejus saulėg. 2 lt 27 kg \$16.00

PRIEDAS "M": Dešra rūk. 3 kg; kumpis 3 kg; mėsa dėž. 1 kg; 7 kg \$15.00

PRIEDAS "N": Aliejus saulėg. 10 lt.; sviestas 1 kg \$16.00

ŽIURĖTI PAGRINDINI SKELBIMĄ 4 psl.

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392
Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUJUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas — sąžiningas — pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.
Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
\$1.20 kg laivu arba \$7.00 už kubinę pėdą.
\$4.00 kg oro linija.
Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plus pristatymas**
Siunčiant virš \$2,000.00 tik **3% plus pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dežių
* 1 kub. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kub. pėdos — \$1.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Pristatius siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefakso patarnavimas
* Atvežti siuntinius galite atnešti išvežiojite spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas \$100.
Galima apdrausti papildomai.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite: Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai (416) 632-4558 Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai ... (416) 822-1827 Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai (519) 773-8007 Fort Erie Danguolė ir Don French (416) 871-1799 Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980

Krauju apšlakstyti puslapiai

Susipažinus su knyga "Lietuva 1991.I.13"

KAZ. GAPUTIS

Po 1991 m. sausio 13 d. tra-gišių įvykių Lietuvoj išleista knyga, kurioje įvykis plačiai aprašytas. Jau knygos pavadi-nimas ir išvaizda (juodi ir bal-ti lapai) daug ką pasako. Pir-mame puslapyje skaitome: "Niekas negali nugalėti tau-tos, einančios į laisvę, ne-priklausomybę... Jūsų ran-kose krauju apšlakstyti isto-rijos puslapiai. Tai įvykių liu-dininkų įspūdžiai, užrašai, nuotraukos, politikų ir kultū-ros veikėjų pareiškimai, pro-testo telegramos, pasaulio pa-sipiktinimas, demokratinį jė-gų parama, milijonų solidaru-mas..."

Knygoj smulkiai aprašyta nuo 1990 m. rugpjūčio 29 d. įvykių raidos chronologija, o jau gruodžio 1 d. paskelbtas Gorbačiovo įsakas — Lietuvos vyrų šaukimas į rusų armiją bei diktatoriški nurodymai visos tautos demokratiškai išrinktai Aukščiausiąjai ta-rybai. Sausio 7 d. rusų gyny-bos ministerio D. Jazovo nu-rodymu, Lietuvoj įvedama de-santininkų divizija specialiam uždavinui atlikti. Toliau kny-goj skaitome Lietuvos, Latvijos, Estijos Aukščiausiųjų ta-rybų bei Jelcino ir kardinalo Vincento Sladkevičiaus pro-testus Gorbačioviui ir Jungti-nėms Tautoms. Sausio 11 d. de-santininkai užima spaudos ir krašto apsaugos rūmus Vilniu-je bei Šiauliuose, vairuotojų mokyklas Kaune.

1991 m. sausio 13 d. kruvinu keliu rusų kariuomenė paima radijo ir televizijos pasta-tus ir bokštą. Ginant Lietu-vojos laisvę, šimtai sužeistų ir 13 nužudytų. Juoduose knygos lapuose baltom raidėm aprašo-mas sausio 16 d. Katedros aikštėj atsiveikimas su žuvusiais. Kalba pravoslavų arkivyskupas ir poetas J. Mar-cinkevičius "... tai pirmosios mūsų Nepriklausomybės au-kos... nužudytų, tankų vik-s-rais sutraiškyti beginkliai

žmonės, kurie niekam negrasi-no, niekam nekėlė jokio pavo-jaus. Savo rankomis jie laikė apglėbę ne svetimą, ne užgro-btą, o Savo žemę, jų akys buvo pakeltos į Savo dangų, o į au-tomatų šūvius jie atsakė skan-duodami: Lie-tu-va! Jie ir krito su šiuo žodžiu lūpose, nusinė-sdami jį prie Dievo kojų..."

Sausio 13 d. kruvinųjų įvy-kių liudytojai buvo visa Lie-tuva. Todėl į leidėjų kvieti-mą pasidalinti įspūdžiais at-siliepė šimtai. Knygoj įrašy-tos net 525 pavardės žmonių, kurie perdavė liudijimus, o 27 fotografai pateikė nuotraukas. Atgarsių skyrui atspausdinti ir radijų pranešimai: "Lais-vošios Europos", "Amerikos balso", "Laisvės", "Radioj France International", Vati-kano, Švedijos ir kitų. Demok-ratinį procesą, prasidėjusį Baltijos valstybėse, ir rusų armijos veiksmus pasipiktinę aprašo ir cituoja Šiaurės ša-lys, daugelis pasaulio vals-tybių bei pavieniai asmenys. Rašytojas J. Avyžius rašo: "... Būkim tikri: pasaulis žino, ko verta tarybinės pro-pagandos 'tiesa'". O J. Vaičiū-naitė: "... Norėčiau užbaigti perfrazuota savo dėdės poeto P. Vaičiūno fraze: 'Ei pasau-li, mes be laisvės nenurim-sim'". Gi menininkas H. Ku-rauskas, sovietiniais laikais apdovanotas darbo raudono-sios vėliavos ordinu, rašo: "Mane degina Kremliaus do-vana, tas ordinas. Pasiimkit jį, gal prireiks jo kokiam Ju-dui ar kaip blizgės grobiom-žuvim gaudyti".

Knyga gražiai išleista, pa-teikti dokumentai, piktai kalti-nimai tiems, kurie kvietė sve-timos valstybės karinę jėgą ir kėsinosi į Lietuvos nepriklausomybę. Galbūt kai ką reiktų sutrumpinti, gal papildyti — verčiant į anglų ar kitą ku-rią svetimą kalbą. Labai tikų užsienio bibliotekoms. Knygo-je tautų tyrinėtojai ir isto-rikai rastų daug naudingos me-džiagos.

BALYS AUGINAS

Nesibaigiančioj arkčio naktį

MANO genties svetingi namai,
Mirties pageliam glėby
Surakinti,
Dūsta užsnūdę po ledo pluta
Nesibaigiančioj arkčio naktį,
Ledynų griūties užverstį,
Vergijos karste užkasti —

Prisikėlimo litanią gieda
Gyvos palaidotos širdys —
Ir niekas niekas negirdi,
Kaip sunkiai ir skaudžiai rieda
Ašaros mano brolių ir sesių —
Ir, Dieve, ar rasiu,
Kas jas atšildys? —

Laisvės deglį užpūsti —
Lediniam kapo dugne sumesti —

Metų vėjavortoj veltui dairais —
Diena — kaip varpa tuščiavidurė,
Pavasariai bėga sausais stagarais,
Laiko erškėčiai į širdį duria: —
Aš stoviu nevilties pusnyse
Nušarmusia dvasia —

Tačiau pro nesibaigiančių
speigų naktis
Dar spinks rūkstanti vilties dagtis,
Lyg vergo ašara giesmėj
Prisikėlimo —
Daina, kuri vergijos sopuliuos gimei,
Kaip lūkesčių slaptųjų aidas,
Tave per pūgą neš pabudęs
laisvės vėjas,
Tartum auro borealis

Ir kloniai nusipurto sniego skrandas,
Žolė ledinį karstą jau prasikala ir
kelias —

Ir tu, daina, mus guodi ir sakai:
— Mes dar gyvi! Gaivinami vilties,
Pabusime iš nesibaigiančios
nakties —

Ir laisvė — kaip saldi beržų sula,
Kaip saulėje eglišakių sakai,
Užlies pavasario pašvaistėm
Mano žemę —

Iš rinkinio "Metaforų smuikas"
Klivlandas, 1992

Sukaktuvininkas JUOZAS ŽYGAS su popietės pravedėja I. KRIAUCELIŪNIENE ir savo dukra RAMONA ŽYGAITE-GRAUŽINIENE. Nuotr. B. Jasaitienė

Plunksnos bičiulis iš Biržų krašto

Žurnalisto JUOZO ŽYGO 75 metų amžiaus sukaktis

VL. RAMOJUS

Kai 1978 m. vėlyvą rudenį iš Čikagos persikėliau į sostinę Vašingtoną, tarnybos buvau pri-verstas atidžiai sekti lietuviš-ką spaudą, kurioje ilgai pradžio reikštis ir nauji var-dai. Jų tarpe savitu originaliu stiliumi ir ypač informacijos gausumu bei glaustu jos pa-naudojimu pasižymėjo čika-giško Juozo Žygo straipsniai. Pirmoji į juos dėmesį atkrei-pė mano žmona, į Vašingtoną atėjusi lietuviškuose laik-raščiuose ieškodama, jos žo-džiais, "gaspadorišku samo-jum" parašytų J. Žygo straips-nių.

Taip jau atsitiko, kad pasi-traukus pensijon grįžom į "sa-vošios" Čikagos priemiestį ir apsigyvenom toje pat gatvėje, tiesiog kaimynystėje, kur kiek seniau iš Marquette Parko iš-trūkės apsigyveno ir J. Žygas. Labai greitai susidraugavom, nes abu jungia tie patys užda-viniai — sekti išeivijos ir Lie-tuvos gyvenimą, galimai greičiau gauti tiksliai informaci-jas savo straipsniams. J. Žygas tapo tiek nuosirdus bičiulis, kad reikalui iškilus mane ir žmoną nuveža į įvairius kultū-rinius renginius, kurių Čikago-jė netrūksta. "Draugo" redak-cijon beveik kiekvieną antra-dienį jo automobiliu nuvežam savo savaitinius straipsnius ir bevažiudami aptariam įvairius įvykius. Kartais nuomonės ne-sutinka, bet tai mūsų neiškri-ria, o priešingai dar labiau suartina.

Tai toks yra mūsų naujasis kaimynas ir bičiulis Juozas Žy-gas. Balandžio 30 d. jis atšven-tė savo amžiaus 75 m. sukaktį vidurdienio pokalbų klubo or-ganizatoriaus ir nuolatinio jo mecenato dr. L. Kriaučeliūno suruoštuose priešpiečiuose viename priemiesčio restora-ne, dalyvaujant 7 klubo na-riams — dr. L. Kriaučeliūnui, J. Žygui, prel. J. Prunskiui, T. Blinstrubui, A. Juodvalkiui, M. Valiukėnui ir Vl. Būtėnui (daugumas jų, išskyrus T. Blin-strubą, neprikli. Lietuvoje studi-javusį žurnalistiką, yra laikraš-tininkai) su žmonomis ir "Drau-go" redaktorei D. Bindokienei. Tuose priešpiečiuose buvo pa-sakyta eilė kalbų, ir mūsų iški-lusis laikraštinių, kartais bendradarbiaujas ir "Tėviškės

žiburiuose", buvo atitinkamai pagerbtas.

Kitą, kiek platesnės apim-ties pagerbimą gegužės 23 d. "The Old Barn" restorane, Či-kagos priemiestyje suruošė jo dukra Ramona ir žentas Algis Graužiniai bei sūnus Edmun-das. Šį kartą dalyvavo apie 40 pačių artimiausių sukaktu-vininko bičiulių bei atstovų tų organizacijų, kuriose jis ak-tyviai dalyvauja. Prieš patei-kiant pietus sukaktuvininko dukra Ramona, vienos finansi-nės įstaigos viceprezidentė, šiltu žodžiu prisiminusi savo tėvelį, nes, jos žodžiais, "bu-vau taip išmokinta, kad reikia gerbti tėvelius", maldą sukal-bėti pakvietė pagarbiu laikraš-tijos veteraną prel. J. Prunskį, o pagerbtųjų programėlę praversti vusomenininkę I. Kriaučeliūnienę. Pastaroji, prieš pristatydama kitus kal-bėtojus, tarė: "Su metais pa-junkame gyvenimo kainą, su metais jausmai užsigrūdina, gyvenimo kelias ilgas, vingiuo-tas, perpintas ir džiaugsmu, ir liūdesiu. Bet mes visi J. Žygui linkime ilgai būti sveikam..." Tada buvo pakeltos šampano taurės ir sugiedota "Ilgiausių metų".

Ilgesnę kalbą, nušviesdamas kai kuriuos biografinius bruo-žus, pasakė žurn. A. Juodvalkis, pastebėdamas, jog J. Žygas yra tikras nepriklausomos Lietu-voš sūnus, nors gimęs 1918.IV.30 Rygoje, bet greitai tėvų parvež-tas Lietuvon ir augęs bei gim-naziąj lankęs Biržuose (rajono laikraštis "Biržiečių žodis" 1993.IV.21 nr. atspausdino spalvingą J. Žygo prisimini-mus apie praleistas dienas Biržų gimnazijoje), o ją baigė Kaune. Žurnalistinę veiklą pradėjo Hanau stovykloje, įsi-jungęs į gyvą tos stovyklos kul-tūrinį gyvenimą. Atvykęs į JAV, apsigyveno Klivlande, o paskui persikėlė į Čikagą. Kurį laiką vadovavo filatelistų draugijai "Lietuva", parašė veikalą "Pir-mieji Lietuvos pašto ženklai", kuris buvo išleistas mažu ti-ražu.

Išėjęs į pensiją, kaip spau-dos žmogus įsitraukė į įvairių organizacijų veiklą: LB Socia-linių reikalų tarybą, Jaunimo centrą, Lietuvių fondą, Dainų bei Tautinių šokių švenčių ren-gimo komitetus ir apamai beveik į visą Čikagos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Prasidė-jus tautiečių atvažiavimui iš besilaisvinančios ar jau išsi-laisvinusios Lietuvos, A. Juod-vaikio žodžiais, žurnalistai gal pirmieji suvokė tėvynai-nių — paprasčiausių duoneliu-tojų tikslus ir pirmieji juos pradėjo kelti spaudoje. Su-kaktuvininkas vienas iš pir-mųjų pradėjo skelbti atvyks-tančiųjų tikslus ir parodė jų savanauðiškumą. Baigdamas A. Juodvalkis pastebėjo: "Be jo kritiškos plunksnos dažnai nesusigaudytume dabartinia-me Lietuvos gyvenime. Jo mėgs-tamiausios temos iškelti Lie-tuvos vyriausybės vedamą kreivą politiką, ypač po buvu-sių ar esamų komunistų laimė-jimo".

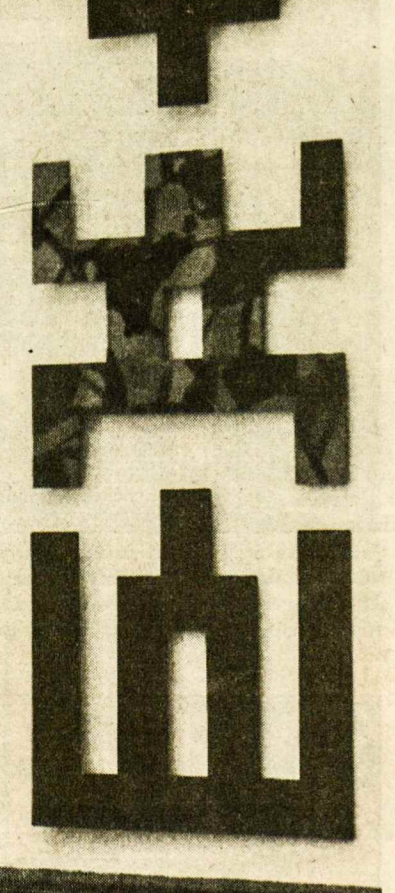
Po pagrindinio kalbėtojo A. Juodvaikio, kuris sukaktu-vininką pasveikino ir Lietuvių žurnalistų sąjungos cv vardu, dar kalbėjo "Draugo" renginių komiteto narė ir Lietuvių fon-do darbuotoja M. Remienė, Jaunimo centro valdybos pirm. S. Endrijonienė, Tautinės są-jungos atstovė E. Valiukėnie-nė, LB Socialinių reikalų ta-rybos pirm. B. Jasaitienė, buv. Lietuvių fondo v-bos pirm. adv. A. Ostis ir vidurdienio pokalbų klubo organizatorius bei me-cenatas dr. L. Kriaučeliūnas.

Nuskambėjus sveikintųjų kal-boms, iš kurių ypač įstrigo M. Remienės tarti viltingi žodžiai: "Linkiu, kad sekanti žurnalis-tų premija būtų tau paskirta, o Lietuvių fondas tą tūkstantį tikrai turės", sukaktuvinin-kui buvo įteikta bendra visų dalyvių dovana — rašomoji mašinėlė.

Pagaliau popietės vadovė I. Kriaučeliūnienė, tikrai taik-liai ir poetiškai ją pravedusi, pakvietė žodį tarti patį suka-ktuvininką, anot savitraščio "Dirva", tikrą plunksnų meist-rą, turintį lakią vaizduotę bei aštrią plunksną. Jis padėjo visiems atsilankiusiems ir šį jo vaikų suruoštą susitikima-pagerbimą, padėjo A. Juod-vaikiui, padariusiam tokią tur-tinę jo gyvenimo apžvalgą, "iš kurios daug ką sužinojau apie save, ko nežinojau". Nuosir-džiai padėjo Kriaučeliū-nams už suruošimą jo pager-bimo balandžio 30 d., kai buvo tikroji jo gimimo diena, ir už suteiktą pagalbą sunkesnėse valandose, ypač kai reikėjo turėti reikalų su liginine. J. Žygas savo kalbą baigė tvirti-nimu, kad "didvyriu savo gyve-nime niekad nebuvau".

Taip po trijų smagių praleis-tų valandų skirstėmės namo, palinkėję mielam bičiuliui ir pareigingam spaudos bendra-darbiui Juozui Žygui dar ilgų ir kūrybingų metų.

Taip po trijų smagių praleis-tų valandų skirstėmės namo, palinkėję mielam bičiuliui ir pareigingam spaudos bendra-darbiui Juozui Žygui dar ilgų ir kūrybingų metų.

V. SAKALAS. "Keturkampeivis pat-riotas". Paroda Šiuolaikinio meno centre Vilniuje. Nuotr. Alf. Laučkos

Atsiūsta paminėti

LIETVIŲ EGZODO LITERA-TŪRA 1945-1990. Redagavo Kazys Bradūnas ir Rimvydas Šilbajoris. Leidėjas — mecenatas: Lietuvių fondas, apmokėjęs visas paruo-šos ir leidybos išlaidas. Čikaga, 1992, 862 psl. Kaina — \$30 JAV.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagiečio dail. Vlodo Vaitie-kūno padovanotų trisdešimt sep-tynių tapybos ir grafikos darbų parodą surengė Klaipėdos pa-veikslų galerija. Jis yra gimęs 1906 m. lapkričio 1 d. Titonyse, dabartiniame Šiaulių rajone, Kau-no meno mokyklą baigęs 1934 m., dirbęs pašybos mokytoju Lietu-voš gimnazijose ir Čikagos aukš-tesniojoje lituanistinėje mokyk-loje. Dail. V. Vaitiekūno tapy-bos kūriniams būdingos trys pa-kopos — realistinės nuotaikos, polinkio simbolizman ir perėjimo į simbolinius abstraktus.

Kompozitoriaus Broniaus Jo-nušo (1899-1976) stipendiją jo atminimui įamžinti yra įsteigusi velionės našlė Emilija Jonušienė. Tūkstančio dolerių stipendija kas-met paskiriama lietuviui studen-tui ar studentei bet kurios pasa-lio šalies aukštojoje mokykloje. Jie betgi savo tiesiogines studi-jas turi papildyti lituanistikos ži-nių tobulinimu bei lietuviška veika-la. Šiemet bus paskirta šešiolkio-ti B. Jonušo stipendija, o jomis lig šiol jau pasinaudojo 20 jaunuo-lių. Norintys gauti šiemetinę sti-pendiją prašymus turi atsiųsti iki liepos 1 d. šiuo adresu: Broniaus Jonušo stipendija, 9927 Devon-shire, Omaha, NE 68114, USA. Prie jų reikia pridėti bet kurios lietuvių organizacijos rekomenda-ciją ir savo lietuviškos veiklos aprašymą. Stipendiją paskirs šiam tikslui sudaryta komisija.

Algirdas Landsbergis, JAV gyvenantis rašytojas ir dramatur-gas, antrą kartą lankėsi Lietuvo-je. Šį sykį jis atvyko kaip "Ame-rikos balso" korespondentas ir tarptautinį teatrų LIFE festiva-lį Vilniuje. Lietuvos rašytojų są-junga gegužės 11 d. savo klube su-rengė A. Landsbergio kūrybos va-karą. Susirinkusius dalyvius su buvusio kauniečio, Kauno jėzuitų gimnazijos auklėtinio, kūriniams supažindino literatūros kritikas ir "Vagos" leidyklos red. Alek-sandras Krasnovas. "Vaga" pernai prieš Kalėdas išleido A. Lands-bergio knygą "Kelonės muzika", jon įjungusi romaną "Kelonė" ir novelių rinkinį "Muzika, įžengiant į neregėtą miestus". Romanas yra laimėjęs dienraščio "Drau-gas" konkursą 1953 m., o nove-lių rinkinys — Lietuvių rašyto-jų draugijos 1980 m. premiją. LIFE festivalin A. Landsbergis atvyko su dovana. "Tiesos" skai-tytojus su ja supažindina Milda Augulytė: "Jo dovana ir LIFE pasveikinimas — nauja pjesė 'Ko-mediantai', parašyta pernai. Tai graškios išmonės, kartaus humo-ro ir mistiškų detalių kupinas kūrinys, pasakojantis apie gru-pelę aktorių, norinčių palaikyti teatro ugnelę šalyje, kurioje teat-rai uždrausti. Pjesėje skamba daug citatų iš įvairių pasaulio dramaturgijos kūrinių, veikia pats V. Šekspyras, kuris hero-jams kartais padeda, o kartais ir pakenkia..." Pasak A. Lands-bergio, vakaro dalyviams skai-čiusio "Komediantų" pjesės iš-trauką, ji esanti ne vien sovietų, bet ir Vakarų gyvenimo alegorija.

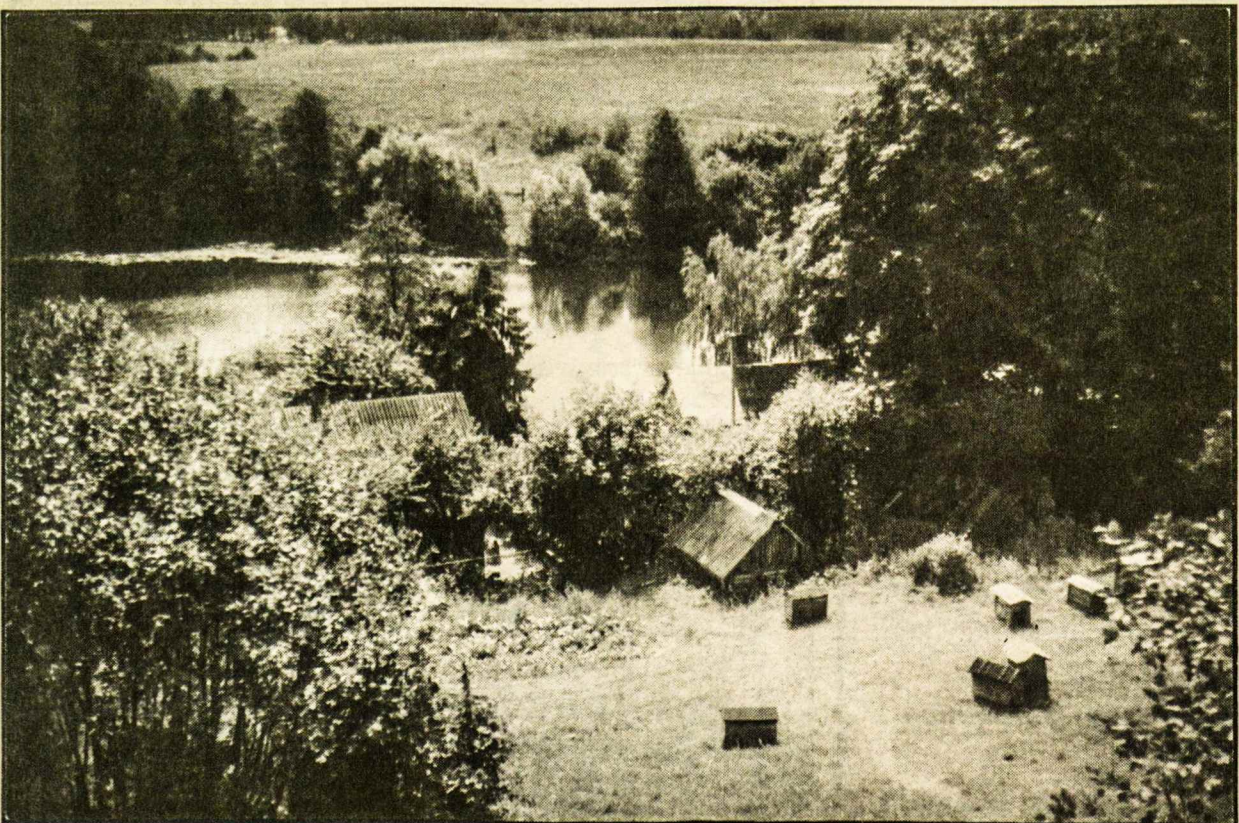
Tą vakarą buvo sustota ir prie anoniminio autoriaus pjesės "Pa-sivaikščiojimas mėnesienoje", ku-rią Niujorke amerikiečiams pa-statė rež. Jonas Jurašas. Ieš-kan tikrojo autoriaus, tada bu-vo minima ir Landsbergio pavar-dė. Paprašytas atsakyti į tada ki-lusį spėlioimą, A. Landsbergis "Lietuvos aidą" atstovui Jonui Baramauskui pasakojo: "Čia pa-prasčiausias nesusipratimas. Aš tą pjesę esu tik išvertęs. Dar plakatą turiu. Autoriaus pavar-dės neskels, nes nenorėjęs, kad į bėdos padaryti, nenorėjęs, kad į lagerį patektų. Slapyvardį parašė. Tai Juozo Glinskio pjesė. Ir Jurašas, režisavęs pjesę, auto-rius pavadė nepasakelbė. Klai-dos nepadarė, nes joje labai aštri ir labai išraiškinga visos sovietų santvarkos kritika, parodytas jos absurdiškumas ir nusikalstamu-mas. Pjesė buvo pastatyta avan-gardiniame Niujorko teatre "Teat-ras naujam miestui". Tada ir aš nežinojau, kad tai Glinskio pjesė, tik iš struktūros nuspėjau, nes priminė jo 'Grasos namus'. Paju-tau Glinskio ritmą, bet niekam nesakiau..." Dalydamasis at-siminimais, A. Landsbergis kal-bėjo apie Joną ir Adolfą Mekus, su kuriais jam teko gyventi po-karinėje Vokietijoje, išeivijos rašytojus Kostą Astrauską, Algi-mantą Mackų ir Kazį Bradūną. Jis taipgi humoristiškai aptarė savo pirmąjį grįžimą Lietuvon 1991 m. ir atvykimą Rašytojų sąjungos posėdžių salėn, kur prie ilgo stalo jo laukė palikta tuščia kėdė.

Stasė Jakševičiūtė-Venclaus-kienė (1874-1958), aktorė, labda-ros veikėja, išauuginusi apie šim-tą našlaičių tapusių vaikų, Mo-tinos dienos proga prisiminė ir pagerbė šiauliečiai. "Aušros" mu-ziejaus antruosiose rūmuose, kadaise priklausiusiuose Stasei ir advokatui Kazimierui Venclaus-kiams, buvo pastatyta skulpto-rius Antano Šnaro sukurta skulp-tūra "Motinystė". Šią simbolinę velionės atminimui skirtą skulp-tūrą pašventino Šv. Petro ir Povi-lo parapijos klebonas mons. Kleo-pas Jakaitis. Velionė buvo profes-ionali aktorė, dirbusi rusų teat-ruose, 1899 m. dalyvavusi pirma-jame lietuviškame spektaklyje Pa-langoje, kai ten buvo suvaidinta komedija "Amerika pirtyje". Naš-laičius ir globos reikalingus vai-kus ji pradėjo auginti I. D. karo metais, jau ištekęs už advoka-to Kazio Venclausko, socialde-mokratų veikėjo. Šį darbą tęsė Lietuvos nepriklausomybės me-tais, o vokiečių okupacijosje gel-bėjo žydų vaikus. Jos vyras mirė 1940 m. ir yra palaidotas senosio-je Šiaulių kapinėse. Dabar jo var-du pavadinta viena gatvė Šiauliuo-se. Velionė, 1944 m. pasitraukusi iš Lietuvos su dvidešimčia glo-botinė, dukromis Danute ir Gražy-le, atvyko į JAV ir dabar yra pa-laidota Waterburyje. Skulptūros atidengime kalbėjo velionės augtintinė Aldona Vinklerienė ir glo-botinė Stasė Tamulienė. Lietuvos vaikų fondo pirm. Juozas Nekro-šius pranešė, kad yra įsteigta me-tinė Stasės Venclauskienės stipendija našlaičiams studentui, ir ją įteikė Šiaulių pedagoginio insti-tuto pirmakursei Sonatai Kirie-tytei.

Tarptautinis teatrų festiva-lis LIFE, kuriam buvo ruošia-porą metų, įvyko Vilniuje gegužės 9-23 d.d. Tai buvo pirmas toks renginys nepriklausomybę atga-vusioj Lietuvoj, angliškai pava-dintas Lithuanian International Theatre Festival. Jo santrumpai LIFE panaudotos dvi pirmosios raidės, paimtos iš angliško pa-vadinimo žodžių Lithuanian ir FEstival. LIFE renginio garbės prezidentu buvo paskelbtas rež. Eimuntas Nekrošius. Europos teatrų sąjungos premijos lau-reatas, paratėru — Bernard Sah-lins, Čikagos tarptautinio teat-rų festivalio vadovas. Festiva-liui vadovavo jo iniciatorė Rūta Vanagaitė-Wiman, administraci-niais reikalais rūpinosi Valė Au-gutytė. Oficialioj LIFE festiva-lio atidarymo dalis įvyko Lietu-voš seimo rūmų Prezidento salėje. Ten gegužės 10 d. LIFE festiva-lio aktorius, režisierius, rėmė-jus, diplomatinio korpuso atsto-vas priėmė ir pasveikino prez. Algirdas Brazauskas. Jiems taip pat dėkojo LIFE festivalio vado-vė R. Vanagaitė-Wiman, dalyvi-us supažindinusi su festivalin įsi-jungusių Ispanijos, Japonijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos ir Vengrijos teatrų atstovais. Rė-mėjų vardu kalbėjo atviros Lie-tuvos fondo valdybos pirm. Irena Veisaitė, Norvegijos ir Kazach-stano firmų atstovai. Ispanų teatro "Xarxa" muzikantai ispa-niškėmis dūdelėmis pagrojo Lie-tuvos himną.

Vilniečiams ir jų svečiams turbūt didžiausią įspūdį paliko tos dienos vakaro ispanų teatro "Xarxa" spektaklis "Magiškoji naktis". Mat jam jie Vilniaus pa-dangėje panaudojo pusę tonos ki-nietiškos ir kitos technikos at-sivežtų žaismingų sprogmenų. Kalbama, kad tą vakarą Vilniaus centre buvo pasiektas Lietuvos rekordas: sproginėjančių raketų žaismas truko 50 minučių. Tech-nikos bibliotekoje buvo sureng-ta LIFE festivaliui skirta tarp-tautinė knygženklų paroda "Teat-ras ir gyvenimas". Konkursinėn parodon įsijungė ne tik Lietuvos, bet ir Argentinos, Bulgarijos, Italijos, Lenkijos, Ukrainos bei kitų šalių knygženklų kūrėjai. Pagrindinę premiją laimėjo vil-nietė grafikė Elvyra Katalina Kriaučeliūnaitė. "Kuparo" tauto-dailės galerijoje festivalio daly-vių laukė raganos bei pasakų vei-kėjai, J. Misiūnaitės sukurto Lie-tuvos teatro atstovų figūros. Įspū-dingai atrodė tenoro Virgilijaus Noreikos figūra, apengta Otelo drabužiais, įvertinta 24.900 talo-nų. Parodos lankytojams ji primi-nė ne tik Venzuelon išvykusį V. Noreiką, bet ir jo gerai atlieka-mą Otelo vaidmenį G. Verdžio operoje. LIFE festivalin buvo atvykę du JAV lietuviai — 1992 m. Lietuvos kultūrinės premijos laureatas poetas Kazys Bradūnas, rašytojas ir dramaturgas Algi-rdas Landsbergis.

V. Kst.

Sodyba prie ežero

Nuotr. D. Meliūno

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	4.50%
180-364 d. term. ind.	4.50%
1 metų term. indėlius	4.75%
2 metų term. indėlius	5.00%
3 metų term. indėlius	5.25%
4 metų term. indėlius	5.75%
5 metų term. indėlius	6.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.25%
1 metų GIC-met. palūk.	5.50%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	6.00%
4 metų GIC-met. palūk.	6.50%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP...	3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	3.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	9.00%
Sutarties paskolas	
nuo	9.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.75%
2 metų	7.50%
3 metų	8.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	6.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Hamiltono "Kovo" jaunučių iki 10 m. amžiaus E klasės krepšinio komanda Š. Amerikos lietuvių žaidynėse Detroit, 1993 m. balandžio 24-25 d.d. laimėjusi pirmą vietą ir tapusi šių metų Š. Amerikos lietuvių jaunučių čempione. Nuotraukoje – komandos treneris Vyt. Stukas (kaireje) ir treneris bei klubo pirmininkas Arvydas Šeštakas

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Užmojis dar nenumarintas

"Lietuvos sporto istorija bus parašyta". Su tokiu šūkiu respublikinėje mokslinėje konferencijoje, Lietuvos kūno kultūros institute Kaune 1993 m. balandžio 6 d. grįžta prie sumanymo, gimusio dar prieš kelerius metus parašyti "Lietuvos sporto istoriją", apimančią laikotarpį nuo devynioliktojo šimt. vidurio iki šių dienų, joje įjungiant ir po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių sportinio gyvenimo aprašikas.

Šioje konferencijoje vienas iš rezistentijos atstovų V. Kazlauskas pasakoja apie sportininkus, rezistentijos dalyvius. Jis nuogustavo, kad galbūt, rezistentų tema nebūs įtraukta į Lietuvos sporto istoriją. Jis galvojo, kad istorija jau parašyta, ir šis politinio atspalvio laikotarpis gal ir nebuvo pagedaujamas? Į jo nuogustavimus atsiliepė vilnietis, istorijos mokslų daktaras H. Šadžius, kuris vadovavo konferencijai ir yra vienas iš pagrindinių knygos redaktorių. Jis pareiškė, kad dabar jau yra dingęs politizuotas spaudimas, ir sporto istorija bus parašyta objektyviai. Jis pareiškė, kad per 50 metų matyta juokingų atvejų: kai "spaudoje iš nuotraukos dingdavo garsus krepšininkas (Leonas Baltrušas. RED.) 1937-1939 m. Europos čempionas arba iš stalo teniso istorijos išjungtas A. Saunoris, ar kaip Europos čempionų krepšininkų nuotraukos, viename 1987 m. laikraštyje vietoj Vyčių atsirado kažkokie neaiškūs ženklai.

Taigi istorija turėtų būti parašyta objektyviai, kaip matome iš šio dr. Šadžiaus atsakymo rezistentijos atstovui. Mums, darbuotojams, šioje Atlanto pusėje kyla klausimas, kaip bus su mūsų Š. Amerikos išeivijos sportine dalimi? Jos ilgų metų veiklos laikotarpį jau yra aprašęs V. Kazakevičius, vienas iš redakcinio kolektyvo narių, kurio tekstu susipažinę likome nepatenkinti, nes rašinyje neobjektyviai pristatoma Š. Amerikos, ypač naujų, pokario atveju po 1944 m. buvusi sportinė veikla. Savo nepasitenkinimą pagrįstai pareiškė vyr. redaktoriui dr. H. Šadžiui. Tačiau iš jo atsakymo negavome. Po

ilgos pertraukos ŠALFAS-gos c. valdybą pasiekė laiškas jau iš Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus A. Raslano, kuriame rašoma, kad Š. Amerikos išeivijos dalį turėtume suredaguoti mes patys. Laiške išdėstytos sąlygos, duotas darbai atlikti laikas ir kt. Nedelsiant susiorganizuojame ir ruošėmės šį uždavinį atlikti. Susitarta buvo su atsakingais žmonėmis, kurie mielai įsipareigojo imtis darbo. Tuo reikalu pasiūta keletas laišku jau nauju adresu, taigi, A. Raslanui, kuriuose buvo iškelta keletas diskutuotinų klausimų, o greta ir bendro pobūdžio išsiaiškinimai, liečiantys techniškuosius reikalus. Taip ir nubėgo metai, o atsakymo jokio...? Pagaliau, "Lietuvos sporte" 1993 m. balandžio 8 d. laidoje vėl skaitome, apie ryžtą Lietuvos sporto istoriją parašyti ir veikalą išleisti.

Susidūrė nemaloni padėtis. Mūsų žmonės, kurie buvo sutikę parašyti Š. Amerikos sportinės veiklos dalį, atsisakė ankstesnių įsipareigojimų vien tik dėl stokos ryšių su Lietuva. Pagaliau norisi pareikšti, kad dideliu darbu įgyvendinant, visuomet susiduriama su nenumatytais sunkumais. Šiuo atveju reikala rieda nenumatytais sunkiais linkme. Pradėtą pokalbį su bendradarbiais, (jie čia ar už vandenynų) reikėtų atnaujinti ir užbaigti iki galo. Reikėtų ir aiškaus bendradarbiavimo.

Golfo žinios

Tarp miestinis ŠALFAS-gos metinis golfo turnyras įvyks 1993 m. rugpjūčio 4-5 d.d. Darbo dienos savaitgalį, Ypsilanti, MI, toje pačioje vietoje, kaip ir praeitais metais. Jį rengia Čikagos lietuvių golfo klubas. Dalyviai vėliau bus informuojami plačiau apie šio turnyro programą, golfo laukų ir viešbučių adresus ir kt.

Rengėjai nori įspėti golfinkus, kurie ruošiasi dalyvauti šiame turnyre, nedelsiant užsakyti kambarys ("Radisson By The Lake" viešbutyje, tel 313-487-2000). Tą patį savaitgalį Michigan'o universitetas žaidžia pirmą šio sezono "Football" rungtynes ir dėl to gali būti sunkumų viešbučiuose gauti kambarys.

Vaizdas iš atrankinių futbolo rungtynių 1994 m. pasaulio čempionatui. 1993 m. balandžio 14 d. Vilniuje žaidė Lietuva su Albanija. Akimirka prie albanų vartų. Rungtynes laimėjo Lietuva rezultatu 3:1. Sekančias rungtynes su Š. Airija, žaistas 1993 m. gegužės 25 d. Vilniuje, Lietuva pralaimėjo 0:1. Nuotr. V. Kapočius

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduoju, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės:

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

SOLD
COLDWELL BANKER
RESIDENTIAL REAL ESTATE

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker
Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

ri. Užsiskant kambarį būtinai paminti, kad esate "Lithuanian Golf Tournament" dalyvis.

Taip pat pranešame, kad registraciją ir "pievelių" (Green Fees) mokėti šiais metais reikia atsiųsti paštu bent 10 dienų prieš turnyrą. Smulkesnė informacija su registracijos blankais bus išsiųsta kiekvieno miesto golfo vadovams.

Al. Žvinakis,
org. k-to pirmininkas

1993 m. gegužės 15 d. Nottawasaga golfo laukuose buvo sužaistas trečiasis šio sezono Toronto lietuvių golfo klubo tarpusavio turnyras. Jame dalyvavo 34 golfinkai, kurie vietomis pasiskirstė: Kęstutis Eimantas su 76 smūgiais tapo turnyro nugalėtoju. Antroje vietoje su 78 – Romas Šimkus ir trečioje vietoje liko Audrius Eimantas, pasiekęs 83 smūgius. Išlyginamųjų smūgių varžybose: I v. Vaidotas Vaičiūnas 59(92), II v. Ramūnas Saplys 66 (81), III v. Eugenijus Kuchalskis 67(86) ir IV v. Algis Simanavičius 68(87). Moterų klasė: I v. I. Kymantienė 70(92), II v. J. Ignatavičienė 71(103). Sveidinio primetimė arčiausia vėliavėlių dovanas laimėjo: E. Kuchalskis, Aug. Simanavičius ir K. Eimantas. Nežinomosios skydės laimėtoju tapo St. Kęstas ir turnyro dalyvio laimikis teko K. Eimantui. Turnyrui vadovavo A. Jonikas ir klubo pirm. A. Zaleskis.

Mirė Vladas Skirgaila

Tai vienas iš po Pirmojo pasaulinio karo atsikuriantis Lietuvos sporto entuziastų. Gyveno Kauno Šančiuose, buvo Šančių sporto klubo "Kovas" narys-rėmėjas. Mokėsi Kauno "Aušros" berniukų gimnazijos komerciniame skyriuje, vakarinės klasės, kurias baigė apie 1930-31 metus.

1927 m. "Aušros" auklėtiniai – Vl. Skirgaila, A. Mironas, Raila ir Valevičius – kviečiami Lietuvos dviratininkų sąjungos (LDS) Kauno sporto klubo vedėjo K. Markevičiaus, įstojo į jį ir pradėjo treniruotis sunkioje atletikoje – bokse. Dar tais pačiais metais Vl. Skirgaila laimėjo Lietuvos plunksnos svorio čempiono vardą, o A. Mironas – gaidžio svorį.

Tuo metu LDS Kauno klubas išaugino žymius įvairių sporto šakų sportininkus. Turėjo stiprią moterų krepšinio komandą, trumpų ir ilgų distancijų bėgikus – brolius Vl. ir L. Bakūnus, Šimaną, dviratininkus – Preišą, Vilpišauską, sunkaus svorio Baltijos kraštų čempioną Juozą Vintą ir kitus geras boksinius.

Baigęs gimnaziją, Vl. Skirgaila lankė Vytauto didžiojo universitetą Kaune. 1933-36 metais tarnavo Lietuvos kooperacijos banke Kaune. Po to perėjo dirbti "Lietūkių" (Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų sąjunga) centru Kaune, atskaitomybės skyriun.

1950 m. atvyko į Toronto. Buvo vedęs, augino dvi dukreles. Ir čia Vl. Skirgaila jungėsi į sporto veiklą, ypač "Vyčio" klube. Buvo nuosirdus, draugiškas ir malonus būdo žmogus. Mirė Toronto 1993 m. balandžio 23 d., sulaukęs 82 m. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Paliko dvi dukras su šeimomis. Vėlonies žmona mirusi prieš dešimt metų. L. Adomavičius

Skautų veikla

• Birželio 12 d. – skautų vyčių ir vyr. skautių iškyla į Otavą ir White Water.

• Birželio 1 d. į Jubiliejinę stovyklą, kuri vyks Rako stovyklavietėje nuo liepos 31 iki rugpjūčio 11, užsiregistravo nemažas skaičius skautų-ėjų. "Romuvos" nuo liepos 31 iki rugpjūčio 7 stovyklaus vilkiukai ir paukštytės. Visi užsiregistravę ruošiasi šventei deimantinei Lietuvos nepkr. sukaktį.

• 1995 m. rugpjūčio 1-11 d.d. olandų skautai rengia 18-tąją Pasaulinę "Jamboree" (tarp. sk. stovyklą) kuri įvyks Flevoland provincijoje. Tai vietovė, prieš 40 metų atkovota nuo jūros ir paversta dirbama žeme su naujais miškais, parkais bei stovyklavimui paruoštu 12 stovyklaviečių, tapinančių 2,500 stovyklautojų. Atstovauti Kanadai planuojama šį 1000 skautų 14-18 metų amžiaus. Šiam kontingentui reikės 112 vadovų. M.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.50% už 90 dienų term. indėlius	
4.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.75% už 1 m. term. indėlius	
5.00% už 2 m. term. indėlius	
5.25% už 3 m. term. indėlius	
5.75% už 4 m. term. indėlius	
6.25% už 5 m. term. indėlius	
5.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
5.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.75% už OHOSP (variable rate)	
3.00% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	9.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.75%
2 metų	7.50%
3 metų	8.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	6.75%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsuostai ir įvairaus kailio kepturės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KRILAND Mūsų įstaigos: Mississaugoje, Holland Landing, Barrie

Nauji ir naudoti laivai – motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių
- staliaus darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- prieplaukos
- garažai
- tvoros
- medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir pataikymai pagal invalidų ir senelių poreikius.

16 metų patirtis

■ Nemokamas įkainavimas ■ Pensininkams nuolaida

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atskviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda.
Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.
Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Garantuotai geriausios kainos!

ALGIS MEDELIS
Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla "Tautinė laiko raketa"

Jaunųjų at-kų sąjungos 1993 m. vasaros stovykla vyks Dainavoje liepos 11-24 d.d. Stovyklinė tema "Tautinė laiko raketa", supažindins stovyklautojus su Lietuvos papročiais ir tradicijomis, švenčiant įvairias šventes. Kiekvienai stovyklos dienai yra skiriamas tam tikras mėnuo, kuriame švenčiama kokia nors šventė:

Sekmadienis, liepos 11 d. — sausio mėnuo. Atvykę į stovyklą paruošime "Tautinės laiko raketos" plakatą ir iškabinysime valgykloje. Vakare linksminsimės ir susipažinsime vienas su kitu "Naujų metų" baliuje.

Pirmadienis, liepos 12 d. — vasario mėnuo. Šią dieną padėsime "prezidentui" atkurti nepriklausomą Lietuvą. Pavakary suprojektuosime sau kaukes ir vyksime į Užgavėnių laužą.

Antradienis, liepos 13 d. — kovo mėnuo. Dienos metu susipažinsime su Užgavėnių ir Gavėnios papročiais. Vakare vyksime į "Kaziuko mugę". Būsime apdovanoti "Kaziuko širdelėmis".

Trečiadienis, liepos 14 d. — balandžio mėnuo. Susipažinsime su Verbių sekmadienio papročiais. Vakare susikaupsime ir prisiminysime Jėzaus kancias Didįjį penktadienį.

Ketvirtadienis, liepos 15 d. — gegužės mėnuo. Susipažinsime su Velykų papročiais: dalyvausime Mišiose, darysime margučius, valgytume velykinius pusrėgius, o vakare žaisime įvairius velykinius žaidimus.

Penktadienis, liepos 16 d. — birželio mėnuo. Susipažinsime su Sekminių papročiais. Susitupinsime savo tikejimą. Sekminėse leidžiama vaikams gaminti pusrėgius — vaikai keps kiaušiniene mūsų visai stovyklautojų šeimai. Vakare vyksime į linksmą "Joninių laužą".

Šeštadienis, liepos 17 d. — liepos mėnuo. Šiandieną prasideda seniai lauktoji JAS ateitininkų konferencija! Atvyksta net dviem dienom gerb. vyskupas Paulius Baltakis, OFM! Pradėsime šią išskilmingą dieną Mišiomis. Susipažinsime su at-kijos istorija. Vakare vyks išskilminga puota vyskupo P. Baltakio, OFM, garbei.

Sekmadienis, liepos 18 d. — rugpjūčio mėnuo. Ryta pradėsime Žolinių procesiją, nešdami laukų gėles, augalus ir žoles į Mišias pašventinimui. Po Mišių vyks JAS konferencija. Konferencijos metu kalbės vysk. P. Baltakis, OFM, supažindindamas su popiežiaus keliu į Lietuvą. Vakare bus talentų pasirodymas.

Pirmadienis, liepos 19 d. — rugsėjo spalio mėnesiai. Susipažinsime su Tautos švente. Pavakary išvyksime į rudens išvyką gamtoje susipažinti su įvairiais medžiais, augalais ir gyvūnais. Vakare atkursime senovės Lietuvos laikus prie Tautos šventės laužo.

Antradienis, liepos 20 d. — lapkričio mėnuo. Susipažinsime su Vėlinių papročiais ir pomirtinių gyvenimu. Melsimės už visus mirusiųsius, ypač tuos, kurie prarado savo gyvybę, kovodami už Dievą ir Lietuvą.

Trečiadienis ir ketvirtadienis, liepos 21-22 d.d. JAS olimpiada! Varžybos! Zaidimai! Pasirodymai!

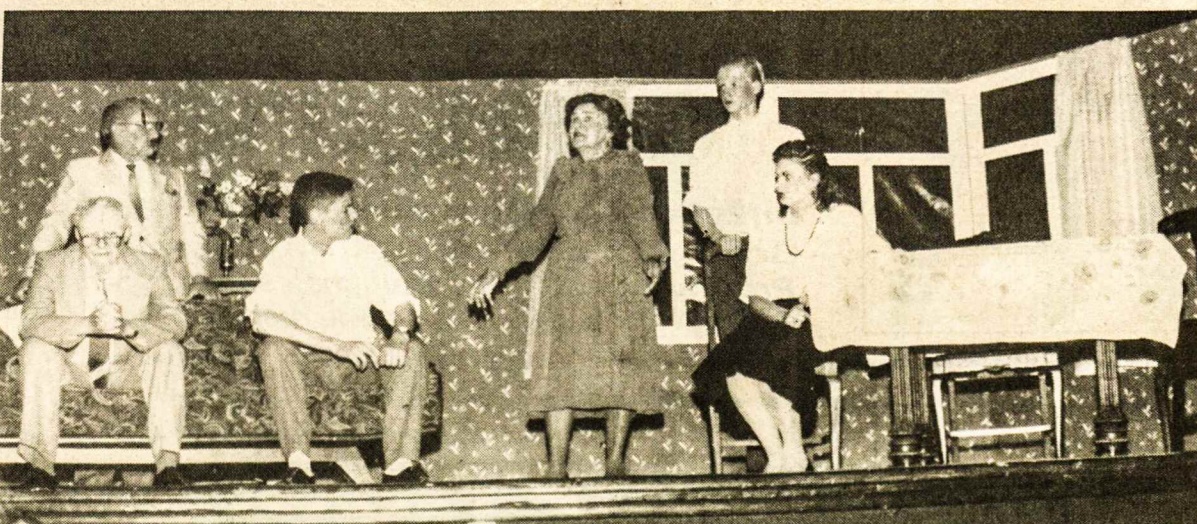
Penktadienis, liepos 23 d. — gruodžio mėnuo. Šią dieną ruošiamės Kučioms ir Kalėdoms. Vakare — kalėdinis vaidinimas, giesmės ir žaidimai!

Šeštadienis, liepos 24, pabaiga mūsų mėnesių kelionės! Susipažinsime lagaminu — ne tik drabužius, bet ir šimtus gražių prisiminimų...

Birutė Bublienė

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi —

"TŽ" leidėjai

Toronto lietuvių dramos teatras "Aitvaras" gegužės 16 d. Toronto Lietuvių namuose suvaidino Sofijos Čiurlionienės "Tie metal". Iš kairės: V. Taseckas, B. Tarvydas, P. Steponaitis, O. Taseckienė, A. Baziliauskas, L. Gaiztlienė. Nuotr. R. Tarvydienės

Svarbus suvažiavimas

JAV LB visuomeninių reikalų taryba birželio 19-20 d.d. Detroito priemiestyje, Southfield, MI, Kultūros centre, šaukia visuomeninę-politinę konferenciją, į kurią kviečiami Šiaurės Amerikoje veikiančių lietuviškų organizacijų darbuotojai, spaudos atstovai, Lietuvai paramą teikiančių organizacijų bei vietinių vadovai, bei ryšiais su Lietuva besirūpinantys visuomenininkai.

Konferencijos tikslas — peržiūrėti išeivijos ryšius su Lietuva, po visų rinkimų atsiradus bendradarbiavimo atoslūgiui, stebint naujos Lietuvos vyriausybės politinius posūkius ir tautos susipriešinimą.

Numatyta plati paskaitų bei svarstybių programa. Kalbėtojai pakviesti išeivijos veikėjai, žymesni Lietuvos politinių partijų pirmininkai bei Lietuvos ministeris pirm. Adolfas Šleževičius.

Registruoja į platesnes informacijas teikia A. Rugienius, 3620 Burning Tree Dr., Bloomfield Hills, MI 48302-1511, tel. (313) 642-7049. Inf.

Tautos fondo susirinkimas

Kaip praneša Tautos fondo taryba, š.m. gegužės 8 d. Niujorke, Kultūros židinyje, įvyko Tautos fondo metinis susirinkimas. Šiame susirinkime, sakoma pranešime, Tautos fondo

nariai turėjo progą šios organizacijos reikalus spręsti be pašalinės įtakos.

Susirinkimą sveikino ambasadorius prie Jungtinių Tautų A. Simutis, JAV Lietuvių bendruomenės ir ALTos atstovai. Raštu sveikino vysk. P. Baltakis, OFM. Ilgesnį informacinį žodį tarė Tautos fondo atstovės Lietuvoje pirmininkas p. Skaisgiris.

Susirinkimui pirmininkavo buvęs TF tarybos pirm. A. Sperskauskas. Priėmus darbotvarkę, užkliuvo protokolo reikalai. Buvo pasiūlyta pataisyti, su kuriomis nesutiko pirmininkaujantis. Truko ilgi ginčai. Pagaliau nutarta balsuoti. Balsų dauguma protokolais buvo nepriimtas. Pirmininkaujantis, kaip rašoma "Darbininko" 20 nr., gana vienašališkai ignoravo pasiūlymus. Dauguma susirinkimo dalyvių nutarė ignoruoti pirmininkaujantį, išsirinko kitą pirmininką ir paskelbė naujos Fondo tarybos rinkimus. Buvo išrinkta 15 asmenų taryba iš Niujorko ir Connecticut apylinkių. Pareigomis pasiskirstė: pirm. J. Giedraitis, vicepirmininkai — J. P. Nasvytis ir J. Valaitis, sekr. M. Žukauskienė, direktoriai — J. Lukoševičius, B. Nemickas, E. Remeza, V. Steponis, R. Vaičaitis, J. Vainius, A. Vakselis, p. Vėbrautė-Gust, A. Vedeckas, J. Vilgalys, J. Vytytėnė. Revizijos komisiją pasiūlyta ta pati: L. Lileika, L. Sidlauskas, L. Tamošaitis. Valdymo pirmininku išrinktas A. Vakselis, kuris sudarys valdybos sudėtį.

Per rinkimus A. Sperskauskas paskelbė, kad susirinkimas baigtas ir kartu su J. Bobeliu, A. Budreckiu, V. Jokubaičiu ir dar kitais keliais nariais, nešdamesi susirinkimo dokumentus, išėjo iš salės.

Pasak R. Kezio paskelbtoje lietuvių radijo programoje, praėjusių metų susirinkimo eigą kontroliavo buvęs VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis. Jis turėjęs 45% VLIKO valdybai priklausnčių balsų, dar susirinkęs įgaliojimus visiškai diktavo susirinkimui. Pagal jo nuožūrą buvusi išrinkta TF taryba — VLIKui užsidiarius, buvo prarasti 45% balsų.

Dabar bijojami, kad mažuma, išėjusi iš susirinkimo, gali pradėti bylinėtis. A.

ŠYPSENOS

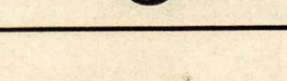
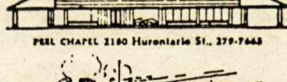
Tūkstančiai profesorių susitikime su kūrybine ir partine inteligentija Gorbaciovas barą lietuvių profesūrą, kam ši "drumsčia" liaudžiai protą. Už lango, Katedros aikštėje, vyksta Lietuvos gyventojų sueiga. Priėjęs prie lango, Gorbaciovas klausia:

— Kiek čia jūs susirinko? Vadiamas Medvedevas atsako:

— Trys šimtai tūkstančių. Ir visi profesoriai.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų) Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Knygų rišykla "SAMOGITIA"

meniška ir išsami knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

GELIŲ PARDUOTUVĖ "VICTORIA"

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2 (prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiamės gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Preinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai

Skambinti tel. 536-1994.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

15 METŲ SUKAKT!
ŠVENČIANTIS VIENINTELIS KANADOJE LIETUVIŠKAS PROFESIONALUS KELIONIŲ BIURAS KVIEČIA KELIAUTI KARTU!

Kelionės: VILNIUS-TORONTO
Kelionės: TORONTO-VILNIUS-TORONTO
Patogiais KLM lėktuvais (be nakvynės) antradieniais, ketvirtadieniais, sekmadieniais
Speciali kaina pavasarį \$1129 (leidžiamas lagaminų svoris 140 svarų plus rankinis bagažas)

PAVASARINIS
vietų išpardavimas gegužės mėn. su FINNAIR
VILNIUS (per Rygą) \$975
TALINAS \$875
KIEVAS, ST. PETERSBURGAS \$895

Geriausia kaina jūsų giminėms atvykti į Toronto nuo gegužės 17 d. iki rugsėjo 8 d. \$1100 kan. Leidžiama bagažo svoris iki 140 svarų.

Visoms kelionėms užsakymus priimame dabar. Garantuotos geriausios kainos. Nuolaida užsakantiems daugiau negu 2 vietas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

• Išskirti vietas bei keliones giminėms atvykti į Kanadą. • Sveikatos ir kelionių draudimus. • Persiųsti pinigų ir vaistų giminėms. • Keliones lėktuvais bei traukiniais. • Keliones pramoginiams laivams. • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus. • Keliones į sveikatingumo sanatorijas.

Visais šiais kLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail)
nr. 2475066 (wholesale)

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL
EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing

73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Anna Kusyj,

40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Europe Meat & Deli,

359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Hamilton Travel,

764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201, Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth. (Orthodontist)

2373 Bloor Street West (Prie Jane St.)

Telefonas 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2 (arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Istaigos telefonas (416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

Istaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

PRINTING
NET

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai. Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteleis); bekalinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvių ir kitus kvietimus; koncertams bilietus ir programus.

Susitarus užsakymus paimame ir pristatome. Prieinamos kainos. Lietuviams nuolaida.

66 MIMICO AVE. ETOBICOKE, ONT. M9V 1K3, TEL. (416) 252-6741

Savininkas Jurgis Kuliešius

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Paceviciene - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gegužės 29, šeštadienį, pakrikštytas Jono ir Aidos (Dovidaitės) Ricky sūnus Tomas-Juozas-Pranas.

— Birželio 3, ketvirtadienį, palaidota a.a. Teklė Benotienė, 87 m. amžiaus.

— Prašome mūsų kapinių lankytojų į kapinių šiukšlių dėžes nedėti fotelių, sofų, lovų, čiužinių ir panašių kapinėse tikrai nenaudojamų daiktų.

Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje lankomo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais – nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Mišios birželio 13, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Justiną ir Alojzą Ramonų, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Marcelę Joku-baitienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Birželio 13 d. pamaldų šventovėje nebus.

— Sekančios pamaldos birželio 20 d., 9.30 v.r.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys birželio 8 d. išvyko į Čikagą dalyvauti religiniuose susirinkimuose. Jis grįš Toronto birželio 18 d. Parapijos reikalais prašoma kreiptis pas parapijos sekretorę Ireną Delkuvienę tel. 233-8510.

Lietuvių namų žinios

— Ryšium su Lietuvos seimo opozicijos ir Tėvynės sąjungos vadovo prof. Vytauto Landsbergio pranešimu sekmadienio popietės lankytųjų skaičius padidėjo iki 258 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Mališauskaitė-Ažiūnienė, V. Bloznelienė iš Vilniaus; M. Semaškienė iš Šiaulių, dantų gydytoja Danutė ir gydytojas anesteriologas Gintaras Gudinaičiai iš Kauno, V. Pociuvienė iš Plungės. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

— Birželio 12, šeštadienį, 9 v.r. vyks vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas. Paskutinė proga atvežti daiktus į LN raštinę tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. Daiktai gali būti paimti iš namų, skambinant LN vedėjui T. Stanuliui tel. 532-3311.

— Svetainei "Lokys" yra reikalingas laikinam darbui bufetininkas. Skambinti LN vedėjui T. Stanuliui tel. 532-3311.

— Birželio 27, sekmadienį, 12 val. įvyks LN vyrų ir "Atžalyno" gegužinė. Plačiau prašom žiūrėti "TŽ" skelbime.

— Rugpjūčio 7-15 d.d. įvyks LN poilsio stovykla Wasagoje. Dėl informacijų skambinti A. Sukauskui tel. 244-2790 arba E. Bartminui tel. 249-0490.

Aukos slaugos namams

A. a. Prano Juozaičio atminimui aukos: \$50 – Kąjėtonas ir Elzė Linkos iš Midlando, S. A. Draugėliai; \$20 – P. Linkevičius iš Oakvilės. Iš viso statybos fonde yra \$884,571. Aukos primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųstos tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Toronto slaugos namai

Jau praėjo du mėnesiai nuo paskutinio pranešimo Lietuvių namų metiniame susirinkime apie slaugos namų statybos projekto vykdymą. Pirmasis svarbus žingsnis yra gauti Toronto Transit Commission (TTC) leidimus statyti slaugos namus virš Bloor-Danforth požeminio traukinio tunelio linijos. Antra, kad šis projektas būtų ekonomiškai įmanomas, ketvirtame ir penktame aukšte numatoma įrengti 36 butus, kurie šiomis papildomomis nuomomis būtų išlaikomi federacinės ir provincinės valdžios.

Šiuo metu jau yra susitarta su architektais, kurie iki š.m. liepos 6 d. paruoš planus reikalingus TTC bendrovei. Labai svarbu gauti TTC sutikimą atlikti būtinius gręžimus tyrimams. Po to slaugos namų inžinieriai ir TTC nustatys atitinkamą pamatų sistemą.

Bendrą projekto planą kuris buvo Toronto miesto statybos departamentu 1988 m. priimtas, neįmanoma įvykdyti. Reikia gauti naują planų patvirtinimą. Šie du, TTC ir miesto leidimai, turi būti sprendžiami kartu. Tikimasi, kad šie pradiniai klausimai bus išspręsti dar šios vasaros metu. Daugelį šių sprendimų taipgi turi patvirtinti sveikatos ministerija.

Turėdami naujų žinių apie šią svarbią statybą, stengsimės kiek galima greičiau pranešti savo visuomenei, skelbti jas spaudoje. V.K.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Kun. Romualdas Ramašauskas, Kauno arkivyskupijos Krakės ir Pajėslio parapijų klebonas, praėjusį sekmadienį sakė pamokslus per visas Mišias. Kun. Romualdas savo kaimo parapijose, kuriose yra apie 2500 žmonių, yra pradėjęs vaikų gelbėjimo programą, suburdamas (šiuo metu) 32 vaikus į parapijos išlaikomą našlaityną. Dauguma vaikų nėra tikri našlaičiai, bet alkoholių tėvų apleisti vaikai. Kun. Romualdo kelionės tikslas – ieškoti lėšų našlaityno išlaikymui, nes parapija nėra pajėgi išlaikyti tiek vaikų, kurių skaičius gali pakilti iki 50.

— Parapijos tretininkų kongregacijos Mišios ir paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas – ši ketvirtadienį, 10 v.r. šventovėje.

— Parapijos choras ateinančią sekmadienį giedos paskutinį kartą prieš vasaros atostogas.

— Susituokė Silvija Akelaitytė su Richardu S. Wasiu.

— Birželio 3 d. palaidotas a.a. Viktoras Szpak, 83 m.

— Jaunų šeimų gegužinė – ateinančią sekmadienį pas 11.30 v.r. Paulių Tarvydus. Mišios 11.30 v.r., po to pietūs, žaidimai ir maldos. Informacijų galima gauti pas Snaigę tel. 766-9241 ar Indrę tel. 604-9261.

— Alkaniems Lietuvoje mūsų parapija kas mėnesį siunčia \$1,250. Vilniaus arkivyskupijos vargšų valgyklai "Betanija" ir \$1,250. Kauno "Caritas" globojamai vargšų valgyklai. Tai pinigai, surinkti parapijos vajaus alkaniems Lietuvoje, minint parapijos 40-metį. Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis savo laiške rašo: "Nuodirdžiai dėkojame už jūsų gerą širdį ir rūpestį, kurį mūsų "Betanijos" valgyklėlės vargšai jau ne pirmą kartą patiria iš jūsų parapijos. Labai prašau mano vardu padėkoti visiems, kurie auka ir malda prisimena mus ir padeda".

— Mišios birželio 13, sekmadienį, 8.30 v.r. – už Bubelių šeimos mirusiųs, 9.20 v.r. – už Gegužių šeimos mirusiųs, 10.15 v.r. – už a.a. Adolfiną ir Kazimierą Alseikas, už a.a. Antaną Sapijonį ir a.a. Antaną Balnį, už Antano šeimos intenciją, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Aukos Anapilio autoaiškštės vajui

Anapilio autoaiškštės vajui aukos: \$200 – A. N. Benotai (a.a. Teklės Benotienės ir a.a. Jono Purono atminimui), V. Staškevičius, E. Azubaliene, P. Kripas; \$100 – P. E. Ališauskai, E. J. Gudai, S. Dabkus, P. Kučinskaitė, R. N. Zelznak, J. J. Šarūnai, J. Bakis, P. Ročys, V. V. Balūnai, V. Dubickas, A. Vaičieliūnas, M. Timukas, B. Stalioraitienė, A. M. Pranevičiai, A. Petrakis, J. J. Birgeliai, A. I. Žemaitis, O. G. Melnykai (a.a. Jurgio Gudinsko atminimui), E. Kronas, I. Vibrienė, D. Pargauskaitė, E. Bartminas, J. M. Astrauskai, J. Tamoliūnas, J. Stankaitis, B. G. Čizikai; \$50 – J. O. Kirvačiū, V. Radzevičius, S. Radzevičius, J. P. Dovidaitis, E. Jasevičienė, S. Kuzmickas, B. Znotinienė, A. Marciš, L. Abramonis, O. Adamas, K. M. E. Kazakevičiai, Z. Beržanskis, J. Januškevičius, R. O. Berentis, J. Rukša; \$25 – J. Zabulionis; \$20 – H. P. Juodvalkiai, J. Linkūnaitis, T. Stanulis, L. Sukauskienė, A. Kazanavičius, G. Gaižutienė, I. Patasienė, A. Medelis, S. Kalytis; \$10 – V. Timošenko, T. Renkauskienė, L. Petravičius; \$5 – G. Šutas, J. Kozėris; \$2 – P. Skrupskas.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukos: \$100 – N. Strazdienė, A. Vaičieliūnas, J. M. Astrauskai, B. Vaišnora, J. Asmenavičius; \$60 – J. Rupniak; \$50 – V. Jasinevičienė, B. Januškevičienė, K. D. Batūros, V. Kubilienė, S. Kuzmickas, S. Domeika, L. Einikis, J. Jocas, V. Jocas, O. Adomauskas, A. Dobienė, J. Januškevičius, B. G. Čizikai, O. Skėrius, J. Jacikas, B. Znotinienė, E. Juzėnienė, P. L. Murauskai, B. Skverekienė, B. Galinienė, E. Raudys, J. O. Kirvačiū, M. Vaisvila, M. Povilaitienė, A. I. Zalagėnai; \$40 – V. Timošenko; \$30 – O. Ražauskas; \$25 – M. Šeferienė, E. Grišienė, J. Kukutis, V. Indris, G. Sitėnė, T. Renkauskas, A. Petkevičius, A. Ledienė, M. Lapienis, L. Griškonis; \$20 – A. Rūkas, J. Žakevičius, R. Choromanskis, M. Karasiejius, E. Jaskus, J. Kalainis, S. Verbieckas, J. Zabulionis, A. Lukošienė; \$10 – A. Jankaitienė, P. Daržinskas.

GAMINŲ koldūnus su mėsa ir prištatauti į namus. Kaina 100 vienetų – \$15, pristatymas – \$2. Už surinktus pinigus sėliu Lietuvoje badaujančius pensininkus ir daugiavaikes šeimas. Skambinti Aldonai tel. 233-5996 Toronto.

Toronto Lietuvių namų ir "Atžalyno"

GEGUŽINĖ

birželio 27, sekmadienį, 12 valanda,
Boyd Conservation Area, Cliffsides 1
Programoje: sportas, žaidimai, šokiai, loterija.
Užkandžių ir gaivinančių gėrimų rasite vietoje.

Autobusas nuo Lietuvių namų ir nuo "Vilniaus" rūmų išeina 1 v.p.p., grįžta – 6 v.v. Kelionė ten ir atgal nemokama. Aikštės vietos ribotos – neveluokite! Laukiame!

Rengia Lietuvių namų vyrų būrelis ir "Atžalynas"

LIETUVIŲ PAVILJONAS "VILNIUS"

tarptautiniame Toronto "Karavane"

veiks Prisikėlimo parapijos salėse (1011 College Street)

1993 m. birželio 18 – 26 d.d.

Paviljono atidarymas – birželio 18, penktadienį, 6 v.v.
Programą atliks Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Atžalynas"

Bus paroda, kurią rengia Tautodailės instituto Toronto skyrius

Veiks bufetas su lietuviškų valgių patiekalais bei pyragais ir gėrimų baras.

"Vilniaus" paviljonas bus atidarytas kasdien nuo 6 v.v. Šeštadieniais ir sekmadieniais – 3 v.p.p.

lėjimo pasai perkant iš anksto – \$12 asmeniui gaunami: Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyve, "Paramoje" ir sekmadieniais pas B. Genčių po pamaldų salėje arba tel. 532-8531. Maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti.

Rengimo komitetas

Tarptautinis chorų festivalis "The Joy of Singing" vyks Toronto birželio mėn. Festivalyje dalis "Volungės" choristų kartu su kitais Ontario chorų federacijos nariais (iš viso apie 300 choristų) atliks didingą religinę muzikos koncertą birželio 12, šeštadienį, 3 v.p.p. Šv. Pauliaus anglikonų šventovėje, 227 Bloor St. East (prie Jarvis St.). Bus atliekami du žymūs aštuoniolikto šimtmečio kūriniai – L. Cherubini'o "D" dur Requiems ir G. Vivaldi'o "Gloria". Diriguos garso švedų muz. Eric Ericson, giedos solistės su pilnos sudėties orkestru. Dėl bilietų (kaina \$20) teirautis Roy Thomson salės būstinėje tel. 872-4255.

"Volungės" choras prieš vasaros atostogas birželio mėn. pabaigoje užbaigs savo 1992-93 metų veiklą. 1993-94 metų veiklos kalendorių sudarė muzikos vadovai – Dalia Viskontienė ir Jonas Govedas. Norintys įsijungti į volungiečių eiles yra kviečiami ir skatinami susisiekti su muz. D. Viskontiene tel. 762-8098 iki birželio mėn. pabaigos. Veikla pradėsima rugsėjo pradžioje. A.N.

Wasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje, š. m. liepos 3 d., šeštadienį, įvyks koplyčios šventinio pietūs. Meninę programą atliks Toronto "Gintaro" kaimo kapela. Bilietai platinami sekmadieniais Wasagos misijos salėje po pamaldų. Prašoma iš anksto juos įsigyti, nes vietų skaičius ribotas. Bilieto kaina – \$20 asmeniui.

Liepos 4, sekmadienį, iškilmingos Gerojo Ganytojo koplyčios šventinio pietūs, atnaušiamos vysk. P. Baltakio, OFM. Per pamaldas giedos Anapilio parapijos choras ir Wasagos vyrų dainos vienetas. Pavakare – lauke lietuviška gegužinė, gros "Gintaro" kapela.

Rengėjai

Inž. Gediminas Kurpis, kaip paruošiamosios komisijos pirmininkas, šių metų pradžioje baigė redaguoti "IEEE standartinių elektros ir elektronikos terminų žodyno" laidą. Tai per 1600 puslapių leidinys, kurį išleido Elektros ir elektronikos inžinerijos institutas (IEEE), tarptautinė organizacija, turinti 300,000 narių, su centru JAV-se. Šiuo metu G. Kurpis yra tarptautinės elektroninių jungiklių konferencijos, įvyksiančios š. m. birželio 14-17 d.d. Banffe (Albertos prov.), rengimo komiteto narys. Konferencijoje jis skaitys paskaitą apie elektroninių kryžminių jungiklių panaudojimą Kanados telefono tinkle.

KZR ROOFING

Dengiame ir taisome stogus. Skambinti Kazimierui tel. 604-3992 Toronto

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

Š. m. birželio 20, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
Toronto Lietuvių namuose (B salėje, 1573 Bloor St. W.)
Vilniaus universiteto Bendrosios geografijos katedros docentas dr. JUOZAS ZAGORSKAS skaitys

paskaitą -
"Lietuvos geopolitinė padėtis ir ekonomika"

Visi kviečiami dalyvauti šioje įdomioje paskaitoje.
lėjimas – laisva auka.

Rengia Lietuvių namų kultūros komisija

Jūsų asmeninis kompiuteris "nešupranta lietuviškai?"

Nesirūpinkit, firma BALTIC AMADEUS jį išmoks!

Jūs galėsite rinkti lietuvišką tekstą, matyti jį ekrane ir atspausdinti. Firma siūlo klaviatūros ir spausdintuvų tvarkykles (drivers), lietuvių kalbos rašybos tikrinimo programą, lietuvių-anglų-lietuvių kalbų kompiuterinį žodyną ir kitas programas IBM PC tipo kompiuteriams.

Išsamesnę informaciją teikia
BALTIC AMADEUS
atstovais Kanadoje Viktoras Kulikauskas
tel. 842-2733.

A. a. Alfonso Lukošiaus atminimui žmona Ancita ir dukterė Irena "Tėviškės žiburiams" aukos \$50.

A. a. Juozui Rimkui mirus Toronto, užjausdami žmoną Mariją ir dukrą, S. Rimkus, V.K.D. Balčiūnai, T. S. Urbantai Sarnijoje "Tėviškės žiburiams" aukos \$30.

A. a. Vytauto Ručio atminimui sūnus Ričardas Ručys "Tėviškės žiburiams" aukos \$20.

A. a. Jono Kšivickio atminimui, užjausdami žmoną Aliną ir kitus artimuosius, Marija ir Steponas Šetkal, St. Catharines, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukos \$50; Br. E. Gudinskai, Simcoe, Ont., – \$25.

A. a. Teklės Benotienės atminimui vietoje gėlių P. I. Siniauskai "Tėviškės žiburiams" aukos \$25.

A. a. Miro Chainausko 3-jų metų mirties prisiminimui Dana Chainauskienė ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukos \$100.

Religinei Lietuvos šlapiai aukos: \$100 – J. Staškevičius; \$50 – P. E. Ališauskai.

Paieškojimai

Melisa, Julija M., gimusi 1970 m. birželio 10 d. Toronto Western ligoninėje, pakrikštyta 1970 m. rugpjūčio 23 d. St. Rose of Lima šventovėje Scarborough, Toronto, ieško motinos. Ji prašo motiną skambinti tel. 1-705-688-1415 arba rašyti 56 St-James, Sudbury, Ontario P3E 3S4

Antanina Gečaitė-Rinekienė ieško savo mamos Onos Gečaitės, gimusios 1921 m. Vainuto valsė, Tauragės apskr., 1944 m. pasitraukusios į Vokietiją. Antanina pasiūlo su mamos tėvais Lietuvoje. Ji labai norėtų sužinoti, kaip gyvena jos mama. Pati ar žinantys apie ją prašomi rašyti šiuo adresu: Antanina Gečaitė-Rinekienė, Vainuto paštas, Šilutės rajonas, Lithuania.

• Nebūtų lietuviškos spaudos be visuomenės paramos.

Vaclovas Liūga su šeima iš Australijos svečiavosi pas draugus Toronte. Aplankė lietuvių šventoves, istaigas. Lydimi architekt. Algimanto Banelio, lankėsi ir "Tėviškės žiburiuose", domėjosi jų leidyba.

Įvairios žinios

American Trans Air praneša, kad nuo 1993 m. birželio 2 d. pradėti nauji skrydžiai iš Niujorko į Rygą. I ten skrendama trečiadieniais ir šeštadieniais; iš Rygos ketvirtadieniais ir sekmadieniais. Daugiau informacijų teikia Mary Cochran, tel. (317) 240-7473.

Lietuvos nuolatinės misijos prie Jungtinių Tautų pranešimo, Latvijos misijoje gegužės 24 d. įvyko baltiečių posėdis, kuriame aptartas svetimos kariuomenės išvedimo klausimo kelimas JT-tose.

Patarėja G. Damuzytė gegužės 25-28 d.d. atstovavo Lietuvos delegacijai JT vystymosi fondo (UNDP) rezolucijoje, kurioje priimta sesija techninio bendradarbiavimo su kraštais, pereinančiais į laisvą rinką, reikalų.

JT generalinės asamblėjos pirm. Stoyan Ganev'as ambasadoriaus A. Simučio tarpininkavimu, pakviestas į Lietuvą, kurioje numato lankytis liepos pradžioje.

IMOKĖJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelius ir vaikus namus šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg \$165, rūkytos mėsos gaminiai 20 kg \$165, sauso maisto rinkinys 50 kg \$165. Perduodu pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageldaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r. – 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

MONTREALQUE

AV parapijoje gegužės mėnesį kiekvieną vakarą, išskyrus šeštadienį, vyko gegužinės pamaldos, sekmadieniais litanija buvo giedama po 11 val. Mišių. Nemažas skaičius žmonių dalyvavo pamaldose. Kun. S. Šileika, SDB, vadovavo pamaldoms. Reikia tikėtis, kad kitais metais jose dalyvaus dar daugiau žmonių.

AV šventovėje pakrikštyta Sandra Givis ir Earl Lippiatt dukrelė Hayley Francis vardu.

Šauliai lankė mirusiųjų kapus Cote-des-Neiges kapinėse. Kartu dalyvavo kun. S. Šileika, SDB, ir vadovė.

vavo atitinkamoms maldoms. Montrealyje buvo graži tradicija rudenį šiose kapinėse apeiti Kryžiaus kelius ir sukalbėti Rožinį už mirusius. Tačiau dabar tai atlikti nebegalima, nes kapinių administracija nugriovė senas Kryžiaus kelių stoteles, kurias vandalai nesiliovė persekioje.

Nemažai montrealiečių lanko Lietuvą. Kelias grupines keliones organizuoja Liudas Stankevičius. Tačiau ir pavienį keliautojų yra gana daug. Ypač nemažai žmonių rengiasi aplankyti Lietuvą tuo metu, kai ją pirmą kartą istorijoje lankys Šv. Tėvas N.B.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	5.75%	Taupymo – special.	2.25%
Certifikatus 2 m.	6.25%	Taupymo – su gyv. dr.	1.50%
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienes	1.75%
1 metų	5.00%	Einamos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	4.50%	RRIF – RRSP – 1 m.term.	6.00%
120 d. - 179 d.	4.50%	RRIF – RRSP – 2 m.term.	6.25%
60 d. - 119 d.	4.50%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7.25%, asmenines – nuo 7.00%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ASF EUROPARCEL
APTARNAUJAMĖ LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rūtos auksoinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.
848-9693
Vytas Gruodis, Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ BET KADA - 7 DIENAS

VALHALLA TRAVEL
Kelionių biuras siūlo skrydžius į

VILNIŲ CANADA 3000

NAUJA Bilieto kaina asmeniui nuo **\$824** **NAUJA**
Skrydžiai nuo gegužės iki pabaigos rugsėjo
Išskrendama kiekvieną penktadienį. Grįžtama kiekvieną šeštadienį.
Skambinkite: Anita arba Birgit (416) 737-0300
Tolimo nuotolio – 1-800-265-0459
Ontario registracijos nr. 4131462

REIKALINGA vaikui auklė ir namų šeimininkė, kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti tel. 881-0290.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytiui ar Genei Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

IŠNUOMOJAMAS WASAGOJE viešo miegamo butas su 2 prausyklo. Kaina \$395 mėnesiui. Arti krautuvės ir autobusų sustojimas. Skambinti vakarais tel. (705) 428-2105.

PARDUODAMAS grynas bičių ūkis, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.